

Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı

- **Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı (3-4 iyun 2016-cı il)**
- **Bakıda Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının rəsmi açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin nitqi (Heydər Əliyev Mərkəzi, 3 iyun 2016-cı il)**
- **Qurultay çərçivəsində “Müasir dövrdə informasiya müharibəsi – müdafiədən hücumə” mövzusunda müzakirələr aparılıb (3 iyun 2016-cı il)**
- **Azərbaycan diasporunun inkişafındakı xidmətlərinə görə təltif olunmuş şəxslərə mükafatlar təqdim edilib (“Gülüstən” sarayı, 3 iyun 2016-cı il)**
- **Qurultay çərçivəsində lobbi quruculuğuna həsr olunmuş panel iclası maraqlı müzakirələrlə yadda qalıb (4 iyun 2016-cı il)**
- **Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı başa çatıb: Qurultayda mühüm sənədlər qəbul edilib (4 iyun 2016-cı il)**
- **Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı nümayəndələrinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə Müraciəti (4 iyun 2016-cı il)**
- **Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı nümayəndələrinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar dünya ictimaiyyətinə, beynəlxalq təşkilatlara, xarici ölkələrin hökumət rəhbərlərinə və parlamentlərinə Müraciəti (4 iyun 2016-cı il)**
- **Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı nümayəndələrinin Dünya Azərbaycanlılarına Müraciəti (4 iyun 2016-cı il)**
- **Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı nümayəndələrinin Ermənistanda yerləşən Metsamor Atom Elektrik Stansiyasının fəaliyyəti ilə bağlı BMT-nin Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyinə, Avropa İttifaqına və dünya ictimaiyyətinə Müraciəti (4 iyun 2016-cı il)**
- **Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının Qətnaməsi (4 iyun 2016-cı il)**
- **Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında seçilmiş tərkibi (4 iyun 2016-cı il)**

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ IV QURULTAYI

3-4 iyun 2016-cı il

İyunun 3-4-də Bakıda keçiriləcək Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı ilə bağlı hazırlıq işləri yekunlaşıb, tədbirin qonaqları və nümayəndələrin siyahısı dəqiqləşdirilib.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında 49 ölkədən 500-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonaq iştirak edəcək. Qonaqların arasında xarici ölkələrin Azərbaycana dost münasibəti ilə tanınan nüfuzlu siyasətçiləri, ictimai xadimləri, elm adamları və bir neçə ölkənin yüksək vəzifəli şəxsləri, parlament üzvləri də var. Xaricdən dəvət edilən qonaqlarla yanaşı, Qurultayın işində Azərbaycanın müxtəlif dövlət və hakimiyyət strukturları, qeyri-hökumət təşkilatları, elm, təhsil, mədəniyyət və digər yaradıcı qurumların, siyasi partiyaların təmsilçilərindən ibarət 360 nəfərlik nümayəndə heyəti də iştirak edəcək.

Proqrama əsasən, Qurultay iştirakçıları iyunun 2-də Fəxri xiyabanda ümummilliyet lider Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət edəcəklər.

Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının açılış mərasimi iyunun 3-də Heydər Əliyev Mərkəzində baş tutacaq. Rəsmi açılışdan sonra Qurultay öz işini panel iclaslarla davam etdirəcək. İclaslarda diaspor rəhbərləri müasir dövrdə informasiya müharibəsi, bu sahədə yeni fəaliyyət mexanizmlərinin tətbiqi, Azərbaycan diaspor hərəkətində gənclərlə bağlı yeni strategiyanın hazırlanması, yeni global iqtisadi tendensiyalar fonunda lobbı quruculuğu, cəmiyyətə inteqrasiya, siyasi həyatda iştirak və digər bu kimi əhəmiyyətli mövzularda fikir mübadiləsi aparacaq, rəy və təkliflərini səsəndirəcəklər.

Qurultayda Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması sahəsində qarşıda duran vəzifələr, təbliğat işində müasir metodların və informasiya texnologiyalarının tətbiqi, soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının qorunması istiqamətində mövcud problemlər və onların həlli yolları, eləcə də digər məsələlər diqqət mərkəzində olacaq.

Tədbir çərçivəsində diaspor nümayəndələrinin Azərbaycanın dövlət və hökumət strukturlarının rəhbərləri ilə görüşləri də planlaşdırılır. Görüşlərdə xaricdə yaşayan soydaşlarımızın problemlərinin həlli ilə bağlı müvafiq dövlət strukturlarının üzərinə düşən vəzifələr müzakirə ediləcək.

Qurultay öz işini iyunun 4-də yekunlaşdıracaq.

**BAKIDA DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ IV QURULTAYININ
RƏSMİ AÇILIŞ MƏRASİMİNDƏ
AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN
NİTQİ**

Heydər Əliyev Mərkəzi,

3 iyun 2016-cı il

İyunun 3-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının rəsmi açılış mərasimi olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev qurultayın açılış mərasimində iştirak edib. Dövlətimizin başçısı qurultayda nitq söyləyib.

-Hörmətli xanımlar və cənablar, əziz həmvətənlər.

Mən sizin hamınızı ürəkdən salamlayıram. Bu gün ölkəmizin həyatında çox əlamətdar bir gündür. Dünya azərbaycanlılarını təmsil edən əsas diaspor təşkilatlarının nümayəndələri, rəhbərləri Azərbaycandadırlar, doğma Vətəndədirlər. Bu gün IV Qurultayın açılışı münasibətilə bütün dünya azərbaycanlılarını təbrik etmək istəyirəm. Əminəm ki, qurultay dünya azərbaycanlılarının birləşmələri, daha da fəal olmaları üçün çox önəmli tədbir olacaq.

Bildiyiniz kimi, birinci Qurultay ulu öndər, müstəqil Azərbaycanın qurucusu Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 2001-ci ildə keçirilmişdir. O vaxtdan bu günə qədər Azərbaycanda böyük işlər görülmüşdür, Azərbaycan daha da güclənmişdir, bizim imkanlarımız artmışdır.

Əlbəttə, biz həmişə xaricdə yaşayan azərbaycanlıların həyatı, taleyi, işləri ilə maraqlanıyıq. Çalışırıq ki, onlara öz dəstəyimizi verək. İstəyirik ki, onlar olduqları ölkələrdə rahat yaşasınlar, yaxşı mövqe tutsunlar, onların yaxşı imkanları olsun və eyni zamanda, öz doğma Vətəninə də xidmət etsinlər.

2001-ci il Azərbaycan diaspor təşkilatlarının formalaşdırılması işində çox önəmli il olmuşdur. Çünki birinci Qurultaydan sonra 2002-ci ildə Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə Xaricdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yaradılmışdır. Hazırda onun adı Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsidir. Diaspor təşkilatlarının təşkilatlanma, formalaşma prosesi daha da geniş vüsət almışdır. Əgər o vaxt dünyada 200-dən bir qədər çox diaspor təşkilatımız var idisə, hazırda onların sayı 462-dir. Azərbaycan diaspor təşkilatları həm kəmiyyət, həm keyfiyyət baxımından böyük yol keçmiş, güclənmiş, bu gün dünya miqyasında azərbaycanlılar və onların təmsil etdikləri təşkilatlar önəmli rol oynayırlar.

Bilirsiniz ki, ulu öndər Heydər Əliyev bütün dövrlərdə, o vaxt Sovet İttifaqı çərçivəsində başqa respublikalarda yaşayan azərbaycanlılara həmişə diqqət göstərirdi. Məhz onun təşəbbüsü ilə Sovet İttifaqında istisna hal kimi Azərbaycan gəncləri imtahan vermədən Rusiyanın, digər müttəfiq respublikaların ali məktəblərində təhsil alırdılar. Hər il 800-dən çox Azərbaycan gənci ən qabaqcıl təhsil ocaqlarında təhsil

alırdılar. Ondan sonrakı dövrdə - müstəqillik dövründə Ulu Öndər bu məsələni daim diqqət mərkəzində saxlayırdı. Məhz onun təşəbbüsü ilə 1991-ci ildə 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik və Birlik Günü təsis edilmişdir. Bu gün bu bayramı bütün dünya azərbaycanlıları qeyd edirlər.

Beləliklə, Azərbaycanda 15 il ərzində diaspor təşkilatları ilə qurulan iş, əlaqələr tam yeni bir vəziyyətə gətirib çıxardı. Bu gün biz dünyanın müxtəlif yerlərində istənilən tədbiri keçirə, dünya ictimaiyyətini Azərbaycan reallıqları ilə daha da geniş şəkildə tanış edə bilirik və bunu edirik. Əlbəttə, əminəm ki, qurultayda səslənəcək fikirlər, aparılacaq müzakirələr bizim imkanlarımızı daha da genişləndirəcək.

Diaspor təşkilatlarının fəaliyyəti daim diqqət mərkəzindədir. Bu gün mən diaspor təşkilatlarının gələcək fəaliyyəti ilə bağlı bəzi fikirlərimi bildirmək istəyirəm. İlk növbədə əlbəttə, biz istəyirik ki, dünyada yaşayan azərbaycanlılar öz tarixi Vətənləri ilə əlaqələri heç vaxt kəsməsinlər. Daim əlaqədə olsunlar, Azərbaycan ilə bağlı olsunlar. Beləliklə, onlar özlərini daha da rahat hiss edəcəklər. Belə olan halda Azərbaycan dövləti onlara daha da böyük dəstək verə biləcək.

Hazırda xaricdə yaşayan azərbaycanlıların sayı milyonlarla ölçülür. Əlbəttə ki, onlar yaşadıkları ölkələrin vətəndaşlarıdır. Mən çox istəyirəm ki, onlar yaşadıkları ölkələrdə daha da böyük mövqelərə nail ola bilsinlər. Yaşadıkları ölkələrin ictimai, siyasi, iqtisadi həyatında daha da fəal rol oynasınlar.

Yetişən gənc nəsil də Azərbaycan ilə bağlı olmalıdır. İlk növbədə, Azərbaycan dilini bilməlidirlər. Mən şadam ki, hazırda müxtəlif ölkələrdə 160-dan çox həftəsonu məktəbi fəaliyyət göstərir. Yəqin ki, biz bu məktəblərin sayını artırmalıyıq və Azərbaycan dövləti bu istiqamətdə öz səylərini davam etdirəcək.

Qeyd etdiyim kimi, xaricdə bizim 462 diaspor təşkilatımız var. Bu, özlüyündə onu göstərir ki, azərbaycanlıların yaşadıkları hər bir ölkədə bir neçə diaspor təşkilatı var. Əlbəttə, bu təşkilatlar arasında koordinasiya işi aparılmalıdır, birlik, həmrəylik olmalıdır. Bəzi hallarda bizim diaspor təşkilatlarımız bir-biri ilə rəqabət aparırlar. Əgər bu, sağlam rəqabətdirsə, mən bunu ancaq alqışlaya bilərəm. Bu rəqabət ümumi işimizə xidmət etməlidir. Biz ölkə daxilində də, xaricdə də birlik nümayiş etdirməliyik və bizim gücümüz birliyimizdədir. Bu gün Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti birlik nümayiş etdirir. Biz vahid amal uğrunda çalışırıq. Ölkəmizin gələcəyi ilə, strateji istiqamətlə bağlı cəmiyyətimizdə fikir ayrılığı yoxdur. Dövlət müstəqilliyi, iqtisadi müstəqillik, sosial məsələlərin həlli, ərazi bütövlüyümüzün bərpası, digər məsələlər ətrafında cəmiyyətdə vahid fikir var, konsensus var.

Əlbəttə, mən çox istəyirəm ki, xaricdə fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları da bir nöqtəyə vursunlar, birləşsinlər. Belə olan halda onların gücü də, ictimaiyyət tərəfindən onlara qarşı hörmət də artacaq. Əgər xarici ölkələrin ictimaiyyəti görsə ki, Azərbaycan diaspor təşkilatları bir-biri ilə yola getmirlər, bir-birinin əleyhinə fəaliyyət göstərirlər, əlbəttə, bu, yaxşı hal olmayacaq. Belə hallar var, onlar çox deyil. Ancaq mən istərdim ki, bu gün bu kürsüdən bu mövzuya toxunum və qeyd edim ki, birlik əsas məsələdir. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, bütün azərbaycanlılar, onların böyük əksəriyyəti vətənpərvərdirlər, Vətənə bağlıdırlar. Onlar istəyirlər ki, Azərbaycan dövləti daha da güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin.

Əlbəttə, dövlət orqanları ilə Azərbaycan diaspor təşkilatlarının əlaqələri daimi olmalıdır, güclənməlidir. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi burada koordinasiya funksiyalarını icra edir. Eyni zamanda, bizim xarici

ölkələrdə fəaliyyət göstərən səfirliklərimiz də bu işdə çox fəal olmalıdırlar. Mən onlara da dəfələrlə tövsiyə etmişəm, göstəriş vermişəm ki, diaspor təşkilatları ilə daim əlaqədə olsunlar. Mən xaricdə fəaliyyət göstərən səfirlərlə iki ildən bir görüş keçirirəm və hər bir çıxışda xüsusilə bu mövzuya toxunuram ki, onlar diaspor təşkilatlarına kömək göstərməlidirlər. Diaspor təşkilatları ilə səfirliklər arasında möhkəm əlaqələr olmalıdır və bu əlaqələr güclənməlidir. Çünki bir daha demək istəyirəm, biz bir məqsədə qulluq edirik, biz hamımız istəyirik ki, Azərbaycan daha da güclənsin. Hamımız istəyirik ki, xaricdəki azərbaycanlılar rahat yaşasınlar, yaşadıkları ölkələrdə yüksək mövqelərə malik olsunlar və Azərbaycanı ləyaqətlə təmsil etsinlər.

Bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, dövlət, hökumət, qanunvericilik orqanlarında Azərbaycan diaspor nümayəndələrinin sayı daha da çox olmalıdır. Hesab edirəm ki, bu sahədə hələ görüləsi işlər çoxdur. Əfsuslar olsun ki, azərbaycanlılar müxtəlif dövlət və qanunvericilik orqanlarında lazımi səviyyədə təmsil olunmurlar. Bu təmsilçilik onların sayına uyğun deyil. Ona görə bu istiqamətdə də iş aparılmalıdır. Əlbəttə ki, Azərbaycan dövləti bu işə heç cür müdaxilə edə bilməz və etməməlidir. Bu vəzifəni ancaq diaspor təşkilatları özləri həll etməlidirlər. Necə? Yenə də birlik hesabına. Əgər misal üçün, bir ölkədə bütün diaspor təşkilatları arasında vahid koordinasiya və qarşılıqlı dəstək, anlaşma varsa, deməli, bu məqsədə çatmaq üçün daha da asan yollar müəyyən ediləcək.

Azərbaycanlılar müxtəlif ölkələrdə böyük biznes imkanlarına malikdirlər. Mən bunu alqışlayıram, bu, çox müsbət haldır. Bu, xalqımızın iqtisadi imkanlarını genişləndirir. Eyni zamanda, xaricdə yaşayan iş adamları Azərbaycandakı qohumlarına da kömək göstərirlər. Bu da burada yaşayanlar üçün çox önəmlidir. Əlbəttə, mən çox istərdim ki, xaricdə yaşayan azərbaycanlı iş adamları Azərbaycana sərmayə qoysunlar.

Bu gün Azərbaycanda sərmayə iqlimi çox müsbətdir. Bunu bütün mötəbər beynəlxalq maliyyə qurumları qeyd edir. Son 20 il ərzində - 1995-ci ildən bu günə qədər ölkə iqtisadiyyatına 200 milyard dollardan çox sərmayə qoyulmuşdur. Bu sərmayənin təxminən yarısı xarici investisiyalardır.

Azərbaycanda sərmayə iqlimi yaxşıdır, biznes mühiti gündən-günə yaxşılaşır. Xüsusilə bu ilin əvvəlindən imzaladığım sərəncamlar, fərmanlar nəticəsində bu istiqamətdə çox ciddi dönüş yaranmışdır. Bütün bürokratik əngəllər aradan götürülür, şəffaflyq tam təmin edilir. Bütün bunların nəticələrini biz gündəlik həyatda görürük. Biz bunu mötəbər beynəlxalq maliyyə qurumlarının hesabatlarında və bəyanatlarında görürük. Ona görə sərmayə qoyuluşu üçün Azərbaycan dünya miqyasında ən cəlbedici ölkələrdən biridir.

Bu gün sərmayə qoyuluşu problemləri, həmçinin bazarlarla bağlıdır. Çünki dünyada, yaşadığımız bölgədə, Yaxın Şərqdə, Avropada vəziyyət gərginləşir. Yeni qarşdurma, münəqişə ocaqları yaranır, sabitlik pozulur. Sabitlik olmayan yerdə investisiya da olmayacaqdır. Azərbaycanda sabitlik var. Bu sabitliyin təminatçısı, qarantı Azərbaycan xalqıdır. Bu, gözəl biznes imkanları üçün də gözəl şərait yaradır. Ona görə bir daha demək istəyirəm və xüsusilə böyük maliyyə imkanlarına malik olan azərbaycanlı iş adamlarına müraciət etmək istəyirəm: Azərbaycana sərmayə qoyun. Müxtəlif sahələrə, xüsusilə iqtisadiyyatın real sektoruna, kənd təsərrüfatı, sənaye, turizm, yüksək texnologiyalar sektorlarına. Bütün bu sektorlar sürətlə inkişaf edir və bu sektorlara qoyulan sərmayə batmır. Biz bunu iqtisadi göstəricilərdə görürük. Sərmayələr Azərbaycan dövləti, o cümlədən qəbul edilmiş qanunlar tərəfindən layiqincə qorunur.

Bir məsələyə də toxunmaq istəyirəm. Azərbaycanlılar dünyada özlərini həmişə öz Vətəninə bağlı insanlar kimi göstəriblər. Bu gün də bu, belədir. Əlbəttə, biz çox istəyirik ki, xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı heç olmasa, ildə bir dəfə Azərbaycana gəlsin. Birincisi, ona görə ki, Vətənlə əlaqələr qırılmasın. İkincisi, ona görə ki, Azərbaycanın müxtəlif yerlərində çox gözəl şərait yaradılıb. Bakı şəhərində, bölgələrimizdə istirahət üçün gözəl, müasir otellər, istirahət zonaları var. Hesab edirəm ki, Azərbaycan indi dünya miqyasında öz imkanlarını ortaya qoyur. Bunun əlbəttə ki, ölkə iqtisadiyyatına da xeyri olacaq. Çünki hazırda biz turizm sektorunu sürətlə inkişaf etdiririk. Bu sektoru daha da sürətlə inkişaf etdirmək üçün vizalarla bağlı çox ciddi islahatlar aparılır və görürük ki, hazırda Azərbaycana gələn turistlərin sayı getdikcə artır. Əlbəttə ki, biz onların arasında dünya azərbaycanlılarını da görmək istəyirik. Əgər xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlı ailəsi, hesab edirəm ki, ildə ən azı bir dəfə Azərbaycana gəlsə, bu, çox yaxşı olar.

Bizim xarici ölkələrlə əlaqələrimizdə heç bir problem yoxdur. Hazırda bizim 92 diplomatik nümayəndəliyimiz, 60 səfirliyimiz var. Qeyd etdiyim kimi, bu səfirliklər, nümayəndəliklər diaspor təşkilatları ilə daim əlaqə saxlamalıdırlar. Ümumiyyətlə, Azərbaycan dünya miqyasında çox etibarlı tərəfdaş, ləyaqətli ölkə kimi tanınır. Bizim heç bir ölkə ilə, - Ermənistandan başqa, - heç bir problemimiz yoxdur.

Azərbaycan reallıqları dünya ictimaiyyətinə daha da geniş şəkildə çatdırılır. Hesab edirəm ki, bizim zəif yerlərimizdən biri, qeyd etdiyim kimi, xarici ölkələrin dövlət, hökumət, qanunvericilik orqanlarında təmsilçiliyimizin aşağı səviyyədə olmasıdır. İkincisi, xarici media qurumları ilə bizim işimiz o qədər də yaxşı qurulmayıb. Burada da əsas rol əlbəttə ki, diaspor təşkilatları oynamalıdır. Çünki Azərbaycan dövləti bu işlərə müdaxilə edə bilməz. Biz heç bir xarici ölkənin daxili işinə qarışmırıq. Bu, qəbul edilməzdir. Ancaq hesab edirəm ki, Azərbaycan diaspor təşkilatları bu istiqamətdə öz işini lazımi səviyyədə qura bilməyiblər. Bizim xarici mediaya çıxışımız çox məhduddur.

Aydın məsələdir ki, Ermənistanın, ermənilərin diaspor təşkilatları artıq onilliklər ərzində formalaşmışdır. Onlar dünyanın aparıcı media qurumlarına müxtəlif yollarla müdaxilə ediblər və orada təmsil olunurlar. Azərbaycanı ləkələyən, Azərbaycan reallıqlarını təhrif edən, bizə böhtan atan yazıların böyük əksəriyyətinin arxasında erməni qulaqları görünür.

Biz bu istiqamətdə işimizi daha da təkmilləşdirməliyik. İlk növbədə media ilə iş aparılmalıdır. Biz çalışmalıyıq ki, azərbaycanlı jurnalistlər təbəqəsi yetişsin və onlar müxtəlif media orqanlarında təmsil olunsunlar. Onlar öz Vətəninə müdafiə edəcəklər. Onlar həqiqətləri çatdıracaqlar. Çünki XXI əsr informasiya əsridir. Bu gün informasiya müharibələri bir alət, bir silah kimi artıq mövcuddur. İndi dünyanın müxtəlif yerlərində qanlı toqquşmalar baş verir. Biz burada, Bakıda, yaxud da başqa bir şəhərdə oturub haradan necə bilirik ki, orada nələr baş verir, kim haqlıdır, kim haqsızdır, kim hücum edir, kim özünü müdafiə edir? Biz onu ancaq media vasitəsilə bilə bilirik. Əgər hər hansı bir ölkəyə qarşı əlaqələndirilmiş çirkin kampaniya aparılarsa, istər-istəməz ictimai fikir də o istiqamətdə gedəcək.

Ona görə bax, bu, zəif yerimizdir. Bu, prioritet istiqamətdir və hesab edirəm ki, qurultay zamanı bu məsələ çox ciddi müzakirə edilməlidir. Azərbaycan həqiqətlərini müxtəlif ölkələrə çatdırmaq üçün burada lazımi tədbirlərin görülməsi haqqında müzakirələr aparılmalıdır, proqram tərtib edilməlidir. Əgər Azərbaycan

dövləti bu işdə hər hansı bir formada öz dəstəyini verə bilərsə, biz buna hazırıq. Əsas odur ki, biz bunu planlı şəkildə icra edək. Bu, Azərbaycanın diaspor təşkilatları olan bütün ölkələrdə bəlkə də birinci məsələ olmalıdır.

Azərbaycan həqiqətləri haqqında əlbəttə ki, dünya ictimaiyyətinə geniş informasiya verilməlidir. Biz dövlət olaraq bunu etməyə çalışırıq. Ancaq diaspor təşkilatlarından da çox şey asılıdır. Xüsusilə biz bunu Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı informasiya təminatında görürük. Müstəqilliyimizin ilk illərində zəif olmağımızdan istifadə edən erməni diasporu uzun illərdir ki, dünyada bizə qarşı çox çirkin kampaniya aparır. Bu kampaniyanın tərkib hissəsi o idi ki, Azərbaycanı qaralasinlar, Azərbaycanı antidemokratik, Ermənistanı isə yazıq, “blokada” şəraitində olan ölkə kimi təqdim etsinlər, Dağlıq Qarabağın tarixi ilə bağlı yalan, uydurma məlumatları sızdırsınlar və onlar buna müəyyən dərəcədə nail ola biliblər.

Əgər belə olmasaydı, 1992-ci ildə ABŞ Konqresi o məlum və mənfur 907-ci düzəlişi qəbul etməzdi. Təsəvvür edin, Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını zəbt edir, Xocalı soyqırımını törədir, insanları didərgin salır, etnik təmizləmə aparır, ABŞ Konqresi “Azadlığa dəstək aktı”na düzəliş qəbul edir ki, Azərbaycan Amerika dövlətinin birbaşa yardımından məhrum edilməlidir. Nəyə görə? Ona görə ki, Azərbaycan Ermənistanı blokadada saxlayır. Bundan cəfəng və riyakar qətnaməni bəlkə heç bir parlament görməyib.

Bu, nəyə görə baş verdi? Ona görə ki, erməni lobbisinə aid olan satqın, rüşvətxor konqresmenlər, - bəziləri bu çirkin missiyanı hələ də davam etdirir, - belə bir yalanı ortaya atıblar. Azərbaycan isə sadəcə olaraq susub. O vaxt bizim diasporumuz da yox idi. Azərbaycanı idarə edənlər də, ümumiyyətlə, heç bilmirdilər ki, idarəçilik nədir. Ona görə ölkəni belə uçurum kənarına qoydular və vətəndaş müharibəsinə başladılar. İndi bu düzəliş qüvvədədir. İndi bu düzəlişi aradan götürmək üçün böyük səylər göstərilməlidir. Birinci mərhələdə biz doğrudan da böyük səylər göstərdik. Sonra isə qərara gəldik ki, buna ehtiyac yoxdur. Onsuz da bu düzəlişin heç bir mənası yoxdur. Biz heç kimin yardımından asılı deyilik, ayaqda möhkəm dayanmışıq. Özümüz kimə lazımdırsa yardım göstərə bilərik.

Ancaq nəyi demək istəyirəm, bax, bu, erməni təxribatı idi. Bu gün onlar müxtəlif ölkələrdə Azərbaycana qarşı eyni üsulla çirkin kampaniya aparırlar. Biz isə həqiqətləri çatdırmalıyıq. Çatdırmalıyıq ki, birincisi, Dağlıq Qarabağ tarixi, əzəli Azərbaycan torpağıdır. Əsrlər boyu Azərbaycan xalqı bu torpaqlarda yaşayıb. Ermənilər Dağlıq Qarabağa Şərqi Anadoludan və İrandan XIX əsrin əvvəllərində köçürülmüşdür. Nəyə görə köçürülmüşdür? Biz hamımız bunu yaxşı bilirik. Hətta 1978-ci ildə Dağlıq Qarabağda ermənilərin Dağlıq Qarabağa köçürülməsinin 150 illik yubileyini təsvir edən abidə də ucaldılmışdır. Müharibə zamanı ermənilər özləri o abidəni dağıtdılar ki, bu, tarixdən silinsin.

Yəni, budur reallıq. Bu, bizim tarixi torpağımızdır. Bütün toponimlər, bütün şəhərlərin, kəndlərin adları Azərbaycan mənşəlidir. Nəinki Dağlıq Qarabağda, Ermənistanın özündə də. İrəvan xanlığı, Zəngəzur, Göyçə - bütün bunlar bizim tarixi torpaqlarımızdır. Götürün, XX əsrin əvvəllərində çar Rusiyasında çap edilmiş xəritələrə baxın, bütün toponimlərin 80 faizi Azərbaycan mənşəlidir. Sonra ermənilər bunları yavaş-yavaş dəyişməyə başladılar, bizim tarixi abidələrimizi, məscidlərimizi dağıtdılar ki, o tarix silinsin. Bu, birinci məsələ.

İkinci məsələ, biz işğala məruz qalmışıq və bu, dünyanın gözü qarşısında baş verib. Torpaqlarımızın 20 faizi - Dağlıq Qarabağ və ətraf yeddi rayon işğal altındadır. Bizə qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparılıb. Bir milyondan artıq qaçqın və köçkünümüz var. Azərbaycanlılara qarşı Xocalı soyqırımını törədilib. BMT Təhlükəsizlik Şurası dörd qətnamə qəbul edib, tələb edib ki, erməni silahlı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan çıxarılsın. Bunlara əməl edilmir. Yəni, budur bu işin tarixi və hüquqi tərəfi. Əlbəttə ki, bunu heç kim inkar edə bilməz. Hətta ermənipərəst qüvvələr də inkar edə bilməzlər, halbuki buna çalışırlar.

Ona görə bu həqiqətlər çatdırılmalıdır. Azərbaycanda bu mövzu ilə bağlı kifayət qədər materiallar, xəritələr, kitablar, tarixi sənədlər var. Bizim alimlərimiz çox böyük işlər görürlər. "İrəvan xanlığı" adlı böyük bir elmi əsər yaradılıb. Çünki dünyada bir çoxları bilmir ki, bu, bizim tarixi torpağımızdır. Ancaq biz bunu sənədlər əsasında sübut edirik, xarici dillərə tərcümə edirik.

Ona görə bu istiqamət diaspor təşkilatları üçün əsas olmalıdır. Diaspor təşkilatları yaşadıkları ölkələrdə internet saytları açmalıdırlar. Biz bunu hələ ki, görmürük. O internet saytları yaşadıkları ölkələrin ictimaiyyəti üçün maraqlı olmalıdır, eyni zamanda, Azərbaycan həqiqətləri orada göstərilməlidir. Bu proses daim aparılmalıdır. Azərbaycan dilində və xarici dillərdə qəzetlər dərc edilməlidir ki, azərbaycanlılar, onların övladları oxusunlar, Ana dilini bilsinlər, həm də o ölkələrin ictimaiyyəti oxusun.

Yenə də deyirəm, biz informasiya dövründə yaşayırıq və informasiyanın əhəmiyyəti getdikcə artacaq. Biz buna hazır olmalıyıq. Bilirsiniz ki, erməni diasporu bunu öz hesabına edir. Ermənistan səfil bir ölkədir, orada heç büdcəni doldurmaq üçün pul tapa bilmirlər, nəinki indi harasa, xaricə nəsə yardım edə bilsinlər. Ancaq Azərbaycan dövləti bir çox məsələləri həll edir və həll edə bilər, dəstək verir və verə bilər. Sadəcə olaraq, bu işlər məqsədyönlü şəkildə aparılmalıdır və səmərəli şəkildə qurulmalıdır. Beləliklə, Azərbaycan reallıqları haqqında həqiqətə uyğun informasiya verilməlidir.

Bax, ən yeni misal aprel döyüşləri ilə bağlı olubdur. Ermənistan nə qədər çalışıb ki, bu döyüşlər haqqında yenə də yalan məlumatlar, informasiyalar ötürsün, buna nail ola bilməyib. Ancaq erməni diasporu ilə sıx biznes əlaqəsində olan çox məhdud sayda bəzi satılmış jurnalistlər, - onların adlarını biz hamımız yaxşı bilirik, bu auditoriyada onları çəkmək yerinə düşməz, - çalışdılar ki, Azərbaycanı günahlandırınlar və o aprel döyüşlərini Ermənistanın böyük qələbəsi kimi qələmə versinlər.

Amma alınmadı. Nəyə görə? Çünki birincisi, artıq bizim də imkanlarımız var. İkincisi, biz də öz sözumüzü deyirik. Hamı bilir ki, nələr baş verib. Hamı bilir ki, aprel döyüşlərinin nəticəsi nədir.

Çox təəccüblüdür, Ermənistan rəhbərliyi bu situasiyada da çalışır ki, öz xalqını, dünya ictimaiyyətini aldatsın. Bu gün bu, mümkün deyil. İndi isə nəticə etibarilə özünü belə gülünc vəziyyətə qoyub. Gah deyirdilər ki, onlar heç bir torpaq itirməyiblər. Gah deyirdilər ki, əksinə onlar Azərbaycan torpaqlarını zəbt ediblər. Gah deyirdilər ki, onlar qələbə qazanıblar. Sonra deyirdilər ki, torpaqları itiriblər. Sonra deyirdilər ki, bu torpaqların əhəmiyyəti yoxdur. Daha sonra deyirlər ki, əhəmiyyəti var, Azərbaycan o torpaqları qaytarsın. Əgər əhəmiyyəti yoxdursa, Azərbaycan bunu nəyə görə qaytarmalıdır?! Yəni, özlərini tamamilə itiriblər, özlərini belə gülünc ifadələrlə ifşa ediblər.

Bunun son nümunəsini Ermənistan prezidenti bu yaxınlarda Avrasiya İqtisadi İttifaqının zirvə görüşündə ifadə edib. Onun sözləri təxminən bundan ibarət idi ki, Azərbaycan apreldə bu əməlləri edib, “Dağlıq Qarabağ ordusu” vəziyyəti nəzarətə alıb və Azərbaycan Rusiyadan xahiş edib ki, döyüşlər dayandırılınsın. Bax, bu cümlədə bu adam dörd dəfə yalan danışmış. Birincisi, aprel döyüşlərini törədən Ermənistandır. Nəyə görə? Mən artıq bunu demişəm və qısaca olaraq, bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, çünki Ermənistan sülh istəmir. Görəndə, onlara təzyiq artır ki, məsələ sülh yolu ilə həll olunsun, bəyanatlar səslənir ki, status-kvo dəyişməlidir, - status-kvonun dəyişməsi isə işğalçı qoşunların torpaqlardan çıxarılması deməkdir, - təxribatlara əl atır.

Onlar aprel döyüşləri ərəfəsində də bizim mövqələrimizə hücumlar ediblər. Hətta təmas xəttində deyil, başqa istiqamətdə, Qazax bölgəsində bizim iki hərbcimiz həlak olub. Onlar daim bizim kəndləri atəşə tutur, mövqələrimizə hücum edirdilər. 2014-cü ildə növbəti təxribat törədib bizim mövqələrimizə hərbi helikopterlə hücum çəkmişdilər. Bizim Ordumuz onu vurdu. Ermənistan bundan bəhanə kimi istifadə etdi və danışıqlar bir il donduruldu. Yəni, görəndə ki, onlara təzyiq güclənir, daim təxribatlara əl atırlar. Bu aprel döyüşləri də bu sıradan olan təxribat idi. Azərbaycan Ordusu onlara layiqli cavab verdi və düşməni yerinə oturtdu. Yəni, bu, birinci yalan.

İkinci yalan odur ki, “Dağlıq Qarabağ ordusu” vəziyyəti nəzarətə alıb. Birincisi, bu, necə nəzarətdir ki, özləri etiraf edirlər, onlar 800 hektar torpağı itiriblər. Bu, çox qərribə bir nəzarətdir. Birincisi, onu qeyd etməliyəm ki, Azərbaycan Ordusu 800 hektar deyil, 2000 hektardan çox torpağı işğalçılardan azad edib. Ağdərə - keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin inzibati ərazisi, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarında 2 min hektardan çox ərazi işğalçılardan azad edilib. Ondan bir neçə dəfə böyük əraziyə hazırda Azərbaycan Ordusu nəzarət edir. O ərazidə erməni ordusu heç tərənə də bilmir.

Üçüncü yalan odur ki, “Dağlıq Qarabağ ordusu” yoxdur. Bu, beynəlxalq ictimaiyyəti çaşdırmaq üçün bir mifdir. Dağlıq Qarabağda erməni silahlı birləşmələrinin tərkibində xidmət edən hərbcilər Ermənistan vətəndaşlarıdır. Onların 80 faizi Ermənistan vətəndaşlarıdır, Ermənistanda doğulublar. “Dağlıq Qarabağ ordusu” mifdir. Bu, üçüncü yalan.

Dördüncü yalan isə ondan ibarətdir ki, guya Azərbaycan Rusiyadan xahiş edib ki, bu döyüşlər dayandırılınsın. Bu, yalandır. Azərbaycan belə bir xahiş etməyib. Bu təxribat törədildəndən sonra Azərbaycan əks-hücum əməliyyatı keçirib və dərhal lazımı mövqələrə sahib çıxıb. Ondan sonra hələ bir iki-üç gün Ermənistan ordusu çalışdı ki, o mövqələri geri götürsün. Görəndə ki, buna nail ola bilmir, görəndə ki, böyük itkilər verir, görəndə ki, əgər dayanmasa, daha da böyük torpaqlar itirəcək, Rusiyaya müraciət etdilər. Rusiyanın Baş Qərargah rəisi bizim Baş Qərargah rəisinə zəng etdi, dedi ki, Ermənistan xahiş edir ki, atəşkəs bərpa edilsin və bizim qərargah rəisini Moskvaya danışıqlara dəvət etdi. Ondan sonra Rusiya Prezidenti mənə eyni təkliflə zəng etdi ki, atəş dayandırılınsın və qərara gəldik ki, aprelin 5-də atəş dayandırılınsın.

Yəni, budur reallıq. Mən bir cümlədə dörd dəfə yalan danışan ikinci prezident tanıyıram. Bu, mütləq “Ginnesin rekordlar kitabı”na salınmalıdır, amma antirekord kimi. Heç olmasa, Ermənistan dünyada hansısa bir sahədə birinciliyi əldə edər.

Aprəl döyüşləri bir daha Azərbaycanın qüdrətini, Ordumuzun gücünü göstərdi. Xahiş edirəm ki, bütün dünya azərbaycanlıları adından bizim qəhrəman hərbiçilərimizi salamlayaq.

Eşq olsun, Azərbaycan Ordusuna! Yaşasın, Azərbaycan!

X X X

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

X X X

İki gün davam edəcək Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında 49 ölkədən 500-dən çox diaspor nümayəndəsi və qonaq iştirak edir. Qonaqların içərisində xarici ölkələrin Azərbaycana dost münasibətilə tanınan nüfuzlu siyasətçiləri, ictimai xadimləri, elm adamları və bir neçə ölkənin yüksək vəzifəli şəxsləri, parlament üzvləri də var. Xaricdən dəvət edilən qonaqlarla yanaşı, qurultayın işinə Azərbaycanın müxtəlif dövlət və hökumət strukturlarının, qeyri-hökumət təşkilatlarının, elm, təhsil, mədəniyyət və digər yaradıcı qurumların, siyasi partiyaların təmsilçilərindən ibarət 360 nəfərlik nümayəndə heyəti də qatılıb. Qurultayda diaspor rəhbərləri müasir dövrdə informasiya müharibəsi, bu sahədə yeni fəaliyyət mexanizmlərinin tətbiqi, Azərbaycan diaspor hərəkatında gənclərlə bağlı yeni strategiyanın hazırlanması, yeni qlobal iqtisadi tendensiyalar fonunda lobbi quruculuğu, cəmiyyətə inteqrasiya, siyasi həyatda iştirak və digər bu kimi əhəmiyyətli mövzularda fikir mübadiləsi aparacaq, rəy və təkliflərini səsəndirəcəklər. Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması sahəsində qarşıda duran vəzifələr, təbliğat işində müasir metodların və informasiya texnologiyalarının tətbiqi, soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının qorunması istiqamətində mövcud olan problemlər və onların həlli yolları və s. prioritet məsələlər müzakirə olunacaq.

Xatırladaq ki, Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayı ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 2001-ci ildə, II qurultay Prezident İlham Əliyevin Sərəncamına əsasən 2006-cı ildə, III qurultay isə 2011-ci ildə keçirilib.

**QURULTAY ÇƏRÇİVƏSİNDƏ “MÜASİR DÖVRDƏ İNFORMASIYA MÜHARİBƏSİ –
MÜDAFİƏDƏN HÜCUMA” MÖVZUSUNDA
MÜZAKİRƏLƏR APARILIB**

3 iyun 2016-cı il

İyunun 3-də Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı çərçivəsində “Müasir dövrdə informasiya müharibəsi– müdafiədən hücum: şərtlər, siyasi reallıqlar və yeni fəaliyyət mexanizmləri” mövzusunda panel sessiyası keçirilib.

İclasa Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Siyasi Araşdırmalar İnstitutunun direktoru, professor Elman Nəsirov moderatorluq edib. O, Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin söylədiyi nitqin əhəmiyyətini vurğulayıb, bu baxımdan panelin mövzusunun aktuallığını qeyd edib.

AMEA-nın akademik katibi, İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun direktoru, akademik Rasim Əliquliyev məruzə ilə çıxış edərək 2016-cı ildə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpa edilməsinin 25 ilinin tamam olduğunu xatırladı. Qeyd edib ki, bu müddətdə Azərbaycan tarixi nailiyyətlər əldə edib və dünyanın ən yüksək texnologiyalarına əsaslanan, özünün kosmik peyki olan bir ölkəyə çevrilib. Lakin dünyada global səviyyədə informasiya müharibəsinin aparıldığı yaddan çıxmamalıdır. Doğrudur, Azərbaycanda hökumət səviyyəsində informasiya sahəsində mühüm işlər görülür. Lakin virtual məkanda dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi qorumaq, vahid məkandan fəaliyyəti əlaqələndirmək lazımdır. Məsələn, dünyada ən inkişaf etmiş saytlardan biri olan “Vikipedia”da fəallıq artırılmalıdır. Böyük potensialımız səfərbər edilməlidir. Habelə müxtəlif qrafikalı, o cümlədən kiril, ərəb qrafikalarında yazılar arasında çəpər götürülməli, transliterasiya problemi həll edilməlidir. Bir sözlə, müasir dövrdə informasiya müharibəsində təkə Azərbaycanın resursları yetərli deyil, dünya azərbaycanlıları bu işə öz töhfəsini verməlidirlər.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi üzrə tədqiqatçı, “Türküstan və Cənubi Qafqaz: daşnaklar Fərqanədən Qarabağadək” kitabının müəllifi Şuxrat Salamov (Özbəkistan) çıxış edərək Azərbaycan və özbək xalqlarının ortaq tarixi və mədəniyyətindən söhbət açdı. O bildirdi ki, Özbəkistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir, problemin sülh yolu ilə həllinin tərəfdarıdır. Ş.Salamov “Daşnaksütyun” partiyasının özbək və Azərbaycan xalqlarına qarşı törətdiyi təxribatlara dair faktlar gətirib, tarixi hadisələr barədə materialların nəşr etdirilərək gənc nəsələ çatdırılmasının əhəmiyyətini vurğulayıb.

Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun (UABD) sədri, Türkdilli Diasporların Ukrayna Regional Mərkəzinin icra katibi, hüquq elmləri üzrə fəlsəfə doktoru Hikmət Cavadov məruzəsində informasiya məkanında xarici KİV-lərdə çıxış etməyin əhəmiyyətini vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, xarici KİV-lərin böyük əksəriyyətinin biznes strukturu olması nəzərə alınmalıdır. Bu baxımdan müvafiq istiqamətdə fondun təşkili,

eləcə də KİV-lərlə bağlı koordinasiya mərkəzinin yaradılması və bu işə peşəkar jurnalistlərin cəlb edilməsi faydalı olar.

Litva Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin sədri, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar jurnalisti Mahir Həməzəyev rəhbərlik etdiyi qurumun fəaliyyətindən söhbət açıb, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında Litva, latış, eston xalqlarının təcrübəsindən bəhrələnməyi təklif edib. Qeyd edib ki, 2006-cı ildə Litvada Qarabağ hadisələrini işıqlandıran litvalı jurnalistlər qrupu yaradılıb. Qrup informasiyanın təqdimatında müxtəlif janrlardan istifadə edir, Avropa düşüncə tərzinə uyğun materiallar hazırlayır. Lakin ümumilikdə hələ görüləsi işlər çoxdur, xüsusilə sosial şəbəkələrdə fəallıq artırılmalıdır.

Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin icraçı direktorunun birinci müavini Samir Məmmədov məruzəsində informasiya platforması yaratmağın zəruriliyini vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, Rusiyada yaşayan ermənilər vətənpərvərlik pərdəsi altında rus xalqı adından Rusiya siyasətinə dair fikirlər söyləyir, tövsiyələrini verir, əslində isə bu regionda öz mənafeələrini güdürlər. Ermənilər hansı dövlətdə yaşamalarına baxmayaraq orada informasiya agentliyi yaradır, həmin ölkənin marağını müdafiə etmək adı ilə öz niyyətlərini həyata keçirirlər. S.Məmmədov həm Azərbaycana, həm də Rusiyaya loyallıq informasiya agentliyini yaratmaq və bunun vasitəsilə Azərbaycan həqiqətlərini yaymaq, eləcə də digər ölkələrdə bu cür platformanı həyata keçirmək təklifini irəli sürüb. O, tədbir iştirakçılarında Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayının Şuşada keçirilməsini arzu edib.

Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının üzvü, Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin fəxri prezidenti, Mayns Azərbaycan Cəmiyyətinin sədri Başar Kömür (Almaniya) beynəlxalq təşkilatların nizamnamə və digər sənədlərində xalqların hüququna dair müddəaların real hadisələrə tətbiqində ikili standartların olduğundan söz açıb. O, Avropanın paytaxt şəhərlərindən birində mərkəzin yaradılması təklifini, azərbaycanlılara qarşı iftiralarla bağlı məhkəməyə müraciət edilməsi təklifini irəli sürüb.

İsrail Dövlətində “Justice for Khojaly” beynəlxalq kampaniyasının rəsmi əlaqələndiricisi, “Cəmiyyət üçün beynəlxalq layihələr” qeyri-hökumət təşkilatının rəhbəri, beynəlxalq əlaqələr üzrə ekspert, Hayfa Universitetinin doktorantı Arye Qut məruzəsində bildirib ki, İsrail Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Son iki ildə Azərbaycana jurnalistlərdən ibarət nümayəndə heyətləri gəlir. Azərbaycanın geosiyasi gücünün artmasını, iqtisadi yüksəlişini vurğulayan A.Qut iki ölkə arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq əlaqələrini qeyd edib və bu əlaqələrin davam etməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Diqqətə çatdırıb ki, heç bir dövlətdə yəhudilərə qarşı Azərbaycanda olduğu qədər bu cür yüksək münasibət yoxdur. Bu, Azərbaycan dövlətinin multikultural dəyərlərə sahib olması ilə bağlıdır. A.Qut Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya çatdırılması işinə intellektual elitanı daha çox cəlb etmək təklifini irəli sürüb. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın başqa ölkələrdə intellektual elita ilə tanınması xeyli fayda gətirə bilər. A.Qut ayrı-ayrı ölkələrdə yerli ictimai, siyasi xadimlər arasında Azərbaycanı dəstəkləyən insanların olmasının zəruriliyini bildirib.

Azərbaycan Hyuston Mərkəzi, Hyuston Bakı Qardaşlaşmış Şəhərlər Assosiasiyasının prezidenti İradə Axundova məruzəsində xaricdə yaşayan azərbaycanlıların üzərinə ölkəni təmsil etmək baxımından böyük məsuliyyət düşdüyünü söyləyib. Diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Hyuston Mərkəzi təkcə Hyuston şəhərində

deyil, ABŞ-ın ətraf ştatlarında da görüşlər keçirir, mədəniyyət, təhsil, tibb və biznes istiqamətlərində layihələr reallaşdırır, Azərbaycanın Respublika Günü, Dövlət Bayrağı Günü, Novruz bayramı qeyd olunur. Xocalı həqiqətlərinin amerikalı tələbələrə çatdırılması məqsədilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində universitetlərdə tədbirlər keçirilir. Aprel ayında Ermənistan silahlı qüvvələrinin qoşunların təmas xətti boyunca təxribat törətmələri zamanı təşkilat ABŞ-da Azərbaycan Ordusuna dəstək yürüşləri təşkil edib.

Avropa Azərbaycanlıları Konqresi İcraiyyə Komitəsinin üzvü, “Vətən” cəmiyyətinin sədri Səfər Sadiqi (Danimarka) türk diasporu ilə birgə fəaliyyət göstərməyin əhəmiyyətindən danışıb. O, türk diaspor təşkilatlarının gücündən istifadə etməyin vacibliyini vurğulayıb.

Panel sessiyada Ermənistan dövləti, erməni diasporu və lobbisinin Azərbaycana qarşı yönəlmiş informasiya müharibəsində Azərbaycan diasporunun üzərinə düşən vəzifələr, qondarma “erməni soyqırımı” iddiaları ilə əlaqədar Azərbaycan və türk diasporunun birgə fəaliyyətinin yeni dövrün tələblərinə uyğun mexanizmlərinin necə qurulması, ölkəmizin Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsində qurulmuş separatçı rejimin müstəqil dövlət kimi tanınması istiqamətində kampaniyaların qarşısının alınması üçün hansı addımların atılması məsələləri üzrə çıxışlar dinlənilib. Habelə Azərbaycana qarşı bəzi ölkələrdə aparılan təbliğata necə cavab verilməli, media və sosial şəbəkələrin informasiya müharibəsində rolu, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında informasiya texnologiyalarının effektiv tətbiqi üçün vahid strategiyanın müəyyən olunması məsələləri müzakirə edilib.

Daha sonra məruzələr ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb və təkliflər irəli sürülüb.

AZƏRBAYCAN DİASPORUNUN İNKİŞAFINDAKI XİDMƏTLƏRİNƏ GÖRƏ TƏLTİF OLUNMUŞ ŞƏXSLƏRƏ MÜKAFATLAR TƏQDİM EDİLİB

“Gülüstən” sarayı.

3 iyun 2016-cı il

Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə Azərbaycan diasporunun inkişafındakı xidmətlərinə görə təltif olunmuş şəxslərə iyunun 3-də mükafatlar təqdim edilib.

“Gülüstən” sarayında keçirilən mükafatlandırma mərasimində dövlət və hökumət nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları, tanınmış elm və mədəniyyət xadimləri iştirak ediblər.

Mükafatları Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev təqdim edib.

Dövlətimizin başçısının imzaladığı Sərəncama əsasən xalqlar arasında dostluğun möhkəmləndirilməsi və Azərbaycan diasporunun inkişafı sahəsindəki xidmətlərinə görə yeddi nəfər 3-cü dərəcəli “Vətənə xidmətə görə” ordeni, 41 nəfər “Tərəqqi” medalı, iki nəfər “Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə” medalı ilə təltif edilib.

Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı digər Sərəncama əsasən isə elm, mədəniyyət, incəsənət və jurnalistika sahəsindəki nailiyyətlərinə, Azərbaycan diasporunun inkişafındakı xidmətlərinə görə bir nəfər “Əməkdar elm xadimi”, iki nəfər “Əməkdar jurnalist”, iki nəfər “Əməkdar artist” adına layiq görülüb.

Son illərdə diaspor quruculuğu sahəsində mühüm uğurlar qazanılıb. Bu sahədə uğurların əsası ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. 2001-ci ildə, Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayında ümummilli lider Heydər Əliyev tarixi, dərin məzmunlu nitq söyləyib. Məhz bu qurultaydan sonra Azərbaycan diasporu mütəşəkkil bir qüvvəyə çevrilməyə başlayıb. Bu gün dünyanın istənilən ölkəsində yaşayan hər bir azərbaycanlı ümumi amallar naminə vahid qüvvəyə çevrilib. Diasporumuz dünyada Azərbaycanın haqq səsinin eşidilməsində, ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin yayılmasında əlindən gələni etməlidir. Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında Prezident İlham Əliyevin tarixi nitqi hər bir diaspor üzvü üçün proqram xarakterli oldu.

Dövlətimizin başçısının Sərəncamı ilə təltif edilən Azərbaycan diasporunun üzvləri ölkəmiz naminə daha da fəal olacaqlarını, Azərbaycan həqiqətlərinin yaşadıkları ölkələrdə yayılması üçün gələcəkdə də maksimum səylə çalışacaqlarını bildiriblər.

Mərasim bədii hissə ilə davam edib.

QURULTAY ÇƏRÇİVƏSİNDƏ LOBBİ QURUCULUĞUNA HƏSR OLUNMUŞ PANEL İCLASI MARAQLI MÜZAKİRƏLƏRLƏ YADDA QALIB

4 iyun 2016-cı il

İyunun 4-də Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı çərçivəsində “Lobbi quruculuğu: dəyişən geosiyasi reallıqlar yeni global iqtisadi tendensiyalar kontekstində” mövzusunda panel iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Amerika Azərbaycanlıları Şəbəkəsinin icraçı direktoru Adil Bağirovun moderatorluğu ilə keçirilən iclasda müxtəlif ölkələrin siyasi elitaları və mediası ilə əlaqələrin vəziyyətindən, Azərbaycanın tərəfdaş və qeyri-tərəfdaş ölkələrdə lobbiçilik fəaliyyətini səciyyələndirən xüsusiyyətlərdən bəhs edilib.

Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin prezidenti Samira Patzer-İsmayılov qeyd edib ki, son beş ildə dünyada bir sıra geosiyasi dəyişikliklər baş verib. Müşahidə olunan global iqtisadi böhrana baxmayaraq Azərbaycan öz inkişaf yolunu davam etdirib.

Lobbi məfumu haqqında məlumat verən Samira İsmayılova qeyd edib ki, lobbiçilik həm siyasi, həm də iqtisadi maraqlara xidmət etməklə yanaşı, konkret məqsədlər güdməlidir. Lobbiçiliyin əsas işlərindən biri də yerli KİV-lərlə əlaqələri gücləndirməkdir. Lobbiçilik fəaliyyəti ən yüksək dairələrdə həyata keçirilməlidir. Bu, rəsmi xarakter daşımamalı, sırf xalq diplomatiyası səviyyəsində olmalıdır. Lobbiçilik fəaliyyəti həmin dövlətlərin qanunları çərçivəsində həyata keçirilməlidir. Buna görə də lobbiçilik fəaliyyəti ayrı-ayrı dövlətlərdə fərqli şəkildə həyata keçirilə bilər. Belə bir fəaliyyət Azərbaycan reallıqları baxımından çox zəruridir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə kömək göstərmək diasporumuzun qarşısında duran ən ümdə vəzifə olmalıdır.

Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin prezidenti Sahil Qasımov deyib: “Avropalılar heç vaxt digər xalqların nümayəndələrinə eyni münasibət bəsləmirlər. Odur ki, biz bu ölkələrin siyasi həyatında fəal rol oynamaqla, inam qazanmaqla əlaqələrimizi genişləndirməliyik. Lobbiçilik həm də digər xalqların nümayəndələrini Azərbaycan naminə fəaliyyətə cəlb etməkdədir. Diaspor diplomatiyasının gücləndirilməsi bu gün çox zəruridir. Çünki bir ölkənin vergi ödəyicisi olan həmvətənimiz peşəkar diplomatların edə bilməyəcəyini edə bilər”.

“Azİz” Azərbaycan-İsrail Beynəlxalq Assosiasiyasının təsisçisi və prezidenti İosif Şaqal qurultayın təşkilatçılmasına təşəkkürünü bildirib. Vurğulayıb ki, əgər azərbaycanlılar yaşadıkları ölkənin siyasi dairələrində təmsil olunsalar, bu, bizim səmərəli fəaliyyətimizə təkan verəcək. Lobbiçilik fəaliyyətində siyasi dairələrlə əlaqələrin qurulması da vacib şərtidir. Hər hansı tədbiri keçirməklə yanaşı, Azərbaycan tarixi haqqında həmin ölkə vətəndaşlarını, ən yüksək dairələri məlumatlandırmaq lazımdır. Belə olan halda, hər hansı siyasətçi və ya

sadə vətəndaş Azərbaycanla bağlı atacağı addımlarda daha düzgün qərarlar verəcək. Xaricdə yaşayan azərbaycanlılar ilk növbədə öz övladlarını Azərbaycan ilə bağlı məlumatlandırmalıdır.

Paris Azərbaycan Evinin rəhbəri Mirvari Fətəliyeva deyib ki, lobbicilik fəaliyyətində əlaqələndirmə çox güclü olmalıdır. Birgə fəaliyyət olmadan nəyəsə nail olmaq çox çətindir. Başqa ölkədə doğulub boya-başa çatan bir uşağın Azərbaycan haqda çox az məlumatlı olması bu gün qarşılaşdığımız aktual problemlərdəndir. Azərbaycanın himnini, tarixini bilməyən bir uşaqdan gələcəkdə hər hansı lobbicilik fəaliyyəti gözləmək çox çətindir. Xaricdə yaşayan hər bir azərbaycanlının yaşadığı ölkənin siyasi, ictimai həyatında fəal rol oynamasının vacibliyini vurğulayan Mirvari Fətəliyeva deyib: “Bildiyiniz kimi, Fransa erməni diasporunun güclü olduğu ölkələrdəndir. Biz hər addımda ermənilərlə gərgin mübarizə aparmalı oluruq. Erməni diasporunun təbliğatına qarşı da müxtəlif yollarla mübarizə aparırıq. Bu istiqamətdə ən vacib təbliğat sahələrindən biri də yerli KİV-dir. Fəaliyyət göstərdiyimiz ölkələrin media nümayəndələri ilə tez-tez görüşlər keçirməliyik. Mətbu orqanların nəşrlərində məqalələr dərc edilməlidir”.

Amerika Azərbaycan Şurasının sədri Ceyhun Mollazadə bildirib ki, bu gün Amerika Birləşmiş Ştatlarında lobbicilik fəaliyyəti müəyyən qanunlar çərçivəsində həyata keçirilir. Lobbicilik fəaliyyətinin təşkili zamanı müasir texnologiyaların imkanlarından geniş istifadə olunmalıdır. Belə ki, müəyyən portallar yaratmaqla, eyni zamanda, sosial şəbəkələrin imkanlarından istifadə etməklə də ölkəmiz haqqında informasiyaların yayılmasına nail ola bilərik. Azərbaycanlıların yaşadıkları ölkələrin ictimai-siyasi həyatındakı roluna toxunan C.Mollazadə qeyd edib ki, seçkilərdə, müəyyən tədbirlərdə iştirak etməklə biz bu ölkədəki siyasi dairələrlə, qurumlarla əlaqələri genişləndirə bilərik. Bu da gələcəkdə onlarla Azərbaycan maraqları naminə işləməkdə bizə kömək olar.

Ukraynada yaşayan azərbaycanlıların artıq lobbicilik fəaliyyəti ilə məşğul olduğunu bildiren Ukrayna-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri Murad Ömərov deyib ki, siyasətçilərlə, KİV ilə əlaqələr qurulub. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı siyasi dairələrin düzgün məlumatlandırılması istiqamətində iş aparılır. Diqqətə çatdırılıb ki, artıq bu gün dünyada düzgün azərbaycanlı imici formalaşdırılıb. Digər ölkələrin siyasətçiləri, alimləri, sadə vətəndaşları bizim reallıqları qəbul edirlər, bizə inanırlar.

Raynland-Pfalts əyaləti parlamentinin deputatı Rəhim Şmit lobbicilik fəaliyyətinə siyasi yanaşmanın əhəmiyyətli olduğunu deyib. O qeyd edib ki, ölkənin xarici siyasətində əsas götürdüyü prioritet məsələlər diaspor, o cümlədən lobbicilik fəaliyyətinin də əsas istiqamətini təşkil etməlidir.

Türkiyə Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının sədri Bilal Dündar rəhbərlik etdiyi qurumun lobbicilik fəaliyyəti istiqamətindəki əldə olunan uğurlarından bəhs edib. Qeyd edib ki, bütün məsələlərdə olduğu kimi, diaspor fəaliyyətində də yalnız birgə, əlaqəli işlə uğur qazanmaq mümkündür. O, həmçinin sosial şəbəkələr vasitəsilə də diaspor fəaliyyətinin genişləndirilməsinin önəmini vurğulayıb.

“Ukraynalı və Azərbaycanlı Ziyalılar Assambleyasının” sədri Fərhad Turanlı lobbicilik fəaliyyətinin daha da gücləndirilməsi üçün müvafiq simpoziumların keçirilməsinə, elmi araşdırmaların aparılmasına, yerli dillərdə kitabların nəşr olunmasına xüsusi diqqət ayrılmasının vacibliyini vurğulayıb. İlk növbədə xaricdə yaşayan ziyalılarımızın, o ölkələrin dövlət qurumlarında, parlamentində təmsilçiliyinə nail olmalıyıq.

Köln və ətrafındakı Türk dərnəklərinin Koordinasiya Şurasının sədr müavini Rehan Gündoğan diaspor təşkilatlarının fəaliyyətlərini müəyyən proqramlar üzərində qurmalarının, qarşıya qoyulan hədəflərin dəqiq müəyyənləşdirilməsinin önəminə diqqət çəkib.

Azərbaycanlıların və digər Türkdilli Xalqların Əməkdaşlıq Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri İlham İsmayılov deyib: “Diaspor fəaliyyətinin lobbicilik fəaliyyəti ilə tamamlanması çox önəmlidir. Bu məsələdə fikir ayrılığı olmamalıdır. Çünki bu, ümummilli işdir və hər birimizin mənəvi borcudur.

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ IV QURULTAYI BAŞA ÇATIB

QURULTAYDA MÜHÜM SƏNƏDLƏR QƏBUL EDİLİB

4 iyun 2016-cı il

İyunun 4-də Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının yekun iclası keçirilib. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Nazim İbrahimov iclasda çıxış edərək bildirdi ki, iki gün davam edən qurultayda səmərəli müzakirələr aparıldı, maraqlı ideyalar səsləndirildi. Qurultayın açılışında Prezident İlham Əliyevin tarixi nitq söylədiyini vurğulayan Komitə sədri dedi ki, bu nitq diaspor üzvlərinin gələcək fəaliyyəti üçün proqram xarakterli oldu.

Sonra qurultayın “Müasir dövrdə informasiya müharibəsi - müdafiədən hücumla: şərtlər, siyasi reallıqlar və yeni fəaliyyət mexanizmləri”, “Keçmişin təcrübəsi və müasir düşüncə - Azərbaycan diaspor hərəkatında gənclər: yeni baxış və yeni strategiya”, “Lobbi quruculuğu: dəyişən geosiyasi reallıqlar yeni global iqtisadi tendensiyalar kontekstində”, “Cəmiyyətə inteqrasiya və siyasi həyatda iştirak” mövzularında keçirilən panel iclaslarının moderatorları müzakirə olunan məsələlər barədə qısa məlumat verdilər. Bildirildi ki, bu qurultay dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların ölkəmizə naminə daha fəal iş görmək, bu istiqamətdə səyləri birləşdirmək, əlaqələndirməni daha da möhkəmləndirmək üçün gözəl platforma oldu. Panel iclaslarda vurğulanı ki, dövlətimizin başçısının qurultaydakı nitqi vahid qüvvəyə çevrilmək və Azərbaycançılıq ideyası naminə birləşmək baxımından diaspor üzvlərinin qarşısına yeni vəzifələr qoydu. Moderatorlar qeyd etdilər ki, qurultayın iştirakçıları bundan sonra da Azərbaycan həqiqətlərinin dünyada yayılmasında səylərini əsirgəməyəcəklərini bildiriblər.

Qurultayın əhəmiyyətindən danışan, bu tədbirdə iştirak edən azərbaycanlıların diasporumuzun avanqard hissəsi olduğunu deyən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov dünya azərbaycanlılarının birliyi və həmrəyliyi ideyasının yaranma tarixindən söhbət açdı. Qeyd etdi ki, azərbaycanlıların birliyi və həmrəyliyi ideologiyası ulu öndər Heydər Əliyevin istər sovet dönəmində, istərsə də müstəqillik illərində ölkəmizə rəhbərlik etdiyi zaman həyata keçirilib. 1998-ci ildə ulu öndər dünya azərbaycanlılarının qurultayının keçirilməsi ideyasını gündəmə gətirəndən sonra biz bu mühüm iş üçün üç il hazırlaşdıq. Biz istəyirdik ki, dünyanın bütün guşələrində yaşayan azərbaycanlılar unudulmasın, onların təşkilatlarını formalaşdıraraq, əlaqələrini yaradaq. O dövrdə biz çətinliklərlə də üzləşirdik, çünki dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinə qarşı çıxan qüvvələr var idi. Ancaq bu işin öhdəsindən layiqincə gəldik. Ulu öndərin böyüklüyü onda idi ki, dünya azərbaycanlılarının birliyi ideyasının təməlinə təkəcə Azərbaycan xalqının birliyi və həmrəyliyi qoymadı, eyni zamanda, dünya azərbaycanlılarının yaxşı bir nümunəsinin bünövrəsini qoydu. Ümummillə lider dünya azərbaycanlılarının birliyini dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldırdı. Dekabrın 31-

nin Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü kimi təsis edilməsi, 2001-ci ildə Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayının keçirilməsi bunun sübutudur.

Ulu öndər fəaliyyətində diaspor quruculuğu işinə daim xüsusi diqqətlə yanaşıb. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycançılıq ideyası bir dövlət ideyası kimi formalaşdı, onun məzmunu və forması müəyyənləşdirildi. Prezident İlham Əliyevin dünya azərbaycanlılarının birliyi, onların təşkilatlarının fəaliyyətinin genişləndirilməsi ilə bağlı son on ildə 17 sərəncam imzaladığını bildirən Prezidentin köməkçisi vurğuladı ki, dünya azərbaycanlılarının bir araya gəlməsi onların Vətənlə bağlılığının, birlik və həmrəyliyinə gücləndirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Əli Həsənov qeyd etdi ki, dünya azərbaycanlıları yaşadıkları ölkələrin ictimai-siyasi həyatında fəal və nümunəvi olmalı, həmçinin bu ölkələrin cəmiyyətlərinə inteqrasiya etməlidirlər. Prezident İlham Əliyevin nitqində diaspor təşkilatları qarşısında mühüm vəzifələr qoyduğunu xatırladan Əli Həsənov vurğuladı ki, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıların birliyi məsələsi çox önəmlidir. Bu, Azərbaycançılıq ideyasının qorunması, möhkəmləndirilməsi və inkişafı baxımından vacibdir. Dünya azərbaycanlılarının birliyi ona görə vacibdir ki, onlarda azərbaycançılıq hissləri, Vətənlə bağlılıq möhkəmlənsin, ana dilimiz, mədəniyyətimiz, multikultural, tolerant ənənələrimiz daha da inkişaf etdirilsin, həmçinin yaşadıkları ölkələrin cəmiyyətlərində onların vasitəsilə bu ideyalar təlqin olunsun. Azərbaycan Prezidentinin qarşıya qoyduğu digər vəzifələrdən biri də budur ki, artıq müasir dünyanın çağırışlarına müvafiq şəkildə fəaliyyət göstərmək, informasiya məkanına çıxmaq lazımdır. Dünya azərbaycanlıları arasında virtual informasiya əlaqələrinin yaradılması dövlətimizin başçısının Azərbaycan diasporu qarşısında qoyduğu ən önəmli vəzifədir. Bu əlaqələr təkcə dünya azərbaycanlılarının bir-biri ilə ünsiyyətinə deyil, istədiyimiz informasiyanın dünya informasiya məkanına, global virtual məkana çıxarılması vəzifələrinin icrasına xidmət etməlidir. Bundan başqa, diaspor təşkilatları arasında tərəfdaş mühitin formalaşması, əlaqələndirmə işi də vacibdir. Həmçinin dünya azərbaycanlı iş adamları birliyinin yaradılması məsələsi də çox önəmlidir. Artıq bu birliyin yaradılmasının və onun Bakıda təsis konfransının keçirilməsinin, iş adamlarının imkanlarının səfərbər edilməsinin zamanı gəlib çatıb.

Sonra təkliflər də nəzərə alınmaqla qurultayın yekun sənədləri qəbul olundu.

İştirakçılar qurultayın qətnaməsini, qurultay nümayəndələri adından Prezident İlham Əliyevə müraciəti, dünya azərbaycanlılarına ünvanlanan müraciəti, qurultay nümayəndələri adından Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar dünya ictimaiyyətinə, beynəlxalq təşkilatlara, xarici ölkələrin hökumət başçılarına və parlamentlərinə müraciəti, qurultayın Ermənistanda yerləşən “Metsamor” Atom Elektrik Stansiyasının fəaliyyəti ilə bağlı BMT-nin Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinə, Avropa İttifaqına və dünya ictimaiyyətinə müraciətini yekdilliklə qəbul etdilər.

Daha sonra Dünya Azərbaycanlılarının Əlaqələndirmə Şurasının yeni tərkibi təsdiq olundu.

Qurultay iştirakçıları növbəti dəfə Prezident İlham Əliyevi yekdilliklə Dünya Azərbaycanlılarının Əlaqələndirmə Şurasına sədr seçdilər.

Qurultayda Əlaqələndirmə Şurasının tərkibi 109 nəfər olmaqla təsdiqləndi.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Nazim İbrahimov Şuranın icra katibi vəzifəsinə seçildi.

Yekun iclasda, həmçinin fəallığı ilə seçilən diaspor təşkilatlarının rəhbərlərinə Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəxri diplomları təqdim olundu.

Bununla da, Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı başa çatdı.

**DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ
IV QURULTAYI NÜMAYƏNDƏLƏRİNİN
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ ZATI-ALİLƏRİ
CƏNAB İLHAM ƏLİYEVƏ
MÜRACİƏTİ**

4 iyun 2016-cı il

Zati-aliləri!

Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının təşkilinə göstərdiyiniz yüksək diqqət və dəstəyə görə Sizə bütün qurultay iştirakçıları adından dərin minnətdarlığımızı bildiririk. İlk dəfə on beş il öncə keçirilmiş dünya azərbaycanlılarının qurultayı çoxmilyonlu Azərbaycan xalqı və dövlətinin həyatında mühüm ictimai-siyasi məzmun kəsb edən tarixi ənənəyə çevrilmişdir. Əminik ki, bu qurultay Azərbaycan diasporunun tarixində yeni bir mərhələnin əsasını qoyacaq, milli birlik və həmrəyliyin daha da möhkəmlənməsinə öz töhfəsini verəcəkdir.

Biz - xaricdə yaşayan azərbaycanlılar dünyada gərginliyin və böhranların artdığı bir dövrdə Sizin ardıcıl fəaliyyətiniz sayəsində Azərbaycanın siyasi, iqtisadi və sosial sahədə qazandığı mühüm uğurları alqışlayırıq. Qlobal miqyaslı təlatümlərin geniş vüsət aldığı zamanda ölkəmiz müstəqillik, davamlı və sabit inkişaf yolu ilə inamla irəliləyir. Doğma Vətənimizin bütün sahələrdə əldə etdiyi uğurlar hər birimizin qəlbində böyük iftixar hissi doğurur, xalqımızın işıqlı gələcəyinə ümidlərimizi daha da artırır.

Dünya Azərbaycanlılarının III Qurultayından ötən dövr ərzində diasporumuzun fəaliyyətində də bir sıra mühüm keyfiyyət dəyişiklikləri baş vermiş, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, soydaşlarımızın cəmiyyətə inteqrasiyası, ictimai-siyasi fəallığının artırılması, hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, mədəni irsimizin təbliği sahəsində uğurlu layihələr həyata keçirilmişdir. Azərbaycanla bağlı anti-təbliğat kampaniyalarının qarşısının alınmasında “hücum taktikası”na keçən diaspor təşkilatlarımız bu sahədə yeni təbliğat mexanizmlərindən geniş istifadə edir, yaşadıkları ölkələrin ictimai-siyasi həyatında daha fəal iştirak etməyə, kütləvi informasiya vasitələri ilə əlaqələr qurmağa çalışır. Azərbaycana dost münasibəti bəsləyən bir sıra xalqların müxtəlif ölkələrdəki milli icmaları, o cümlədən türkdilli xalqların diaspor təşkilatları ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması, həmçinin fəaliyyətin daha mütəşəkkil koordinasiya olunması məqsədilə ortaqlar strategiya müəyyənləşdirilmiş, bir sıra əhəmiyyətli görüşlər və forumlar keçirilmişdir.

Cənab Prezident!

Qurultay nümayəndələri Zati-alinizin yürütdüyü çoxsaxəli siyasət nəticəsində Azərbaycanın qısa müddət ərzində modern ölkəyə çevrilməsindən qürur hissi duyur. Bu gün dövlət müstəqilliyinin 25-ci ildönümündə olan Azərbaycan dünyanın siyasi xəritəsində öz layiqli yerini tutmuş, regionun lider dövlətinə çevrilmiş, beynəlxalq aləmdə yeni dostlar qazanmış və etibarlı, dayanıqlı tərəfdaş kimi tanınmışdır. Məhz bunun nəticəsidir ki, dünya birliyi ilə əməkdaşlıq yolunda inamla irəliləyən Azərbaycanla sıx münasibətlər qurmağa çalışan ölkələrin sayı ildən-ilə artır. 2015-ci ildə ilk Avropa Oyunlarının ölkəmizdə müvəffəqiyyətlə keçirilməsi bütün dünyada geniş

ictimai rezonans doğurdu. Bununla yanaşı, hər il ölkəmizdə keçirilən Qlobal Bakı Forumu, 2016-cı ildə təşkil olunmuş BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu və s. tədbirlər təhlükəsizliyin, sabitliyin, sülhün tərəfdarı kimi Azərbaycanın artıq beynəlxalq aləmi narahat edən aktual məsələlərin müzakirə olunduğu mühüm məkana çevrildiyinin bariz göstəricisidir.

Biz Zati-alinizin beynəlxalq miqyasda ölkəmizin yüksək imicinin formalaşdırılması, Azərbaycan Respublikasının milli mənafeyinin təmin olunması, doğma Vətənimizin inkişafı, milli birlik və həmrəyliyəmizin möhkəmlənməsinə yönəlmiş siyasətini qətiyyətlə dəstəkləyirik. Torpaqlarımızın iyirmi faizinin Ermənistanın işğalı altında olması və dünya birliyi tərəfindən təcavüzkar dövlətə qarşı qəti addımların atılmaması hər bir azərbaycanlıyı narahat edir. Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Dağlıq Qarabağ və onun ətrafındakı yeddi rayonda oyuncaq rejim yaradan Ermənistan rəhbərliyinin qoşunların təmas xəttində törətdiyi diversiya aktları, dinc əhalinin qətlə yetirilməsi təcavüzkar dövlətə qarşı qəti cavab tədbirləri görülməsinin vacibliyini bir daha ortaya qoyur.

Cari il aprelin ilk günlərində düşmənin hərbi təxribatlarının qarşısını qətiyyətlə alaraq, əks-həmlə ilə onu geri oturdan Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyəti ölkəmizin yüksək hərbi-iqtisadi potensialının və vətənpərvərlik ruhunun göstəricisi kimi bizi çox sevindirir.

Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının nümayəndələri problemin həlli istiqamətində göstərdiyiniz səy və təşəbbüsləri birmənalı şəkildə dəstəkləyir. Biz inanırıq ki, münaqişənin ədalətli həlli sahəsində atduğunuz addımlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinin bərpa olunması ilə nəticələnəcək. Bu gün hər birimizin ən böyük arzusu qələbədir, işğal olunmuş torpaqlarımızın, doğma Qarabağımızın geri qaytarılması, azad olunmasıdır. Bu yolda hər an Sizin yanınızda olduğumuzu bir daha bəyan edirik.

Cənab Prezident!

Dünya azərbaycanlıları Sizin inamlı siyasətiniz nəticəsində Azərbaycanın müstəqil bir dövlət kimi dünya siyasi səhnəsində öz yerini daha da möhkəmləndirməsi üçün qlobal proseslərin fəal iştirakçısına çevrilməsindən qürur hissi duyur.

Sizi əmin edirik ki, Azərbaycanın haqq səsinin bütün dünyaya çatdırılması, milli-mədəni irsimizin yaşadılması və təbliği, həmçinin doğma Vətənin milli maraqlarının təmin olunması naminə dünya azərbaycanlılarının daha mütəşəkkil qaydada təşkilatlanmaları istiqamətində bundan sonra da bütün imkan və bacarığımızı səfərbər edəcəyik.

Müraciət Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında qəbul edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, 4 iyun 2016-cı il.

Azərbaycan.-2016.-9 iyun.-№123.-S.6.

**DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ IV QURULTAYI NÜMAYƏNDƏLƏRİNİN
ERMƏNİSTAN-AZƏRBAYCAN, DAĞLIQ QARABAĞ MÜNAQIŞƏSİ
İLƏ ƏLAQƏDAR DÜNYAİCTİMAİYYƏTİNƏ, BEYNƏLXALQ
TƏŞKİLATLARA, XARİCİ ÖLKƏLƏRİN HÖKUMƏT RƏHBƏRLƏRİNƏ VƏ
PARLAMENTLƏRİNƏ
MÜRACİƏTİ**

4 iyun 2016-cı il

Biz - Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının nümayəndələri planetimizdə sülhü və təhlükəsizliyi təhdid edən terrorçuluq, etnik separatizm, milli, dini və irqi ayrı-seçkilik, hərbi təcavüzkarlıq meyillərinin artmasından dərin narahatlığımızı ifadə edirik. Sivilizasiyalararası dialoqun, xalqların dinc və yanaşı yaşaması kimi ümumbəşəri ideyaların, dövlətlər arasında qarşılıqlı hörmət və etimadın gücləndirilməsinə heç vaxt olmadığı qədər böyük ehtiyac yarandığına əminliyimizi bildiririk. Biz inanırıq ki, heç bir münaqişə və ya mübahisə güc və zorakılıq yolu ilə həll olunmamalı, eyni zamanda, kiçik və böyüklüyündən asılı olmayaraq hər bir dövlətin suveren hüquqlarına hörmətlə yanaşılmalı, sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması üçün dünya dövlətləri öz səylərini səfərbər etməlidir.

Biz, eyni zamanda, 28 ildir ki, davam edən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hələ də həll edilməməsindən dərin narahatlığımızı ifadə etməyi vacib bilirik. Azərbaycan ərazilərini işğal altında saxlayan Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən qoşunların təmas xəttində törədilən hərbi təxribatlar nəticəsində günahsız mülki şəxslər həlak olur, yaşayış məskənləri, təhsil ocaqları, ictimai obyektlər dağıdılır, münaqişə bölgəsində yerləşən tarixi abidələr, habelə ərazinin flora və faunası qəddarcasına məhv edilir. Təəssüf ki, beynəlxalq ictimaiyyət uzun illərdir münaqişənin aradan qaldırılması ilə bağlı Azərbaycanın çoxsaylı müraciət və çağırışlarına biganə yanaşmış, nəticədə bütün regionun inkişafına və təhlükəsizliyinə təhdid olaraq qalan bu problem daha mürəkkəb xarakter almışdır.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü çoxsaylı insan tələfatına, ağır maddi və mənəvi itkilərə səbəb olmuşdur. Bir milyondan çox soydaşımızın doğma torpağından didərgin düşməsi və hələ də öz evlərinə qayıda bilməməsi insan hüquqlarının kobud şəkildə pozulmasının əyani sübutudur.

Münaqişənin ilk mərhələsində - 1988-ci ildə Ermənistanda öz tarixi dədə-baba yurdlarında yaşayan 250 mindən çox azərbaycanlı deportasiya edilmişdir. Ermənistanın monoetnik dövlətə çevrilməsi ilə nəticələnən bu kütləvi deportasiya zamanı yüzlərlə dinc azərbaycanlı qətlə yetirilmiş, onlara aid iki mindən çox yaşayış məntəqəsindən bütün əhali zorla çıxarılmış, minillikləri əhatə edən tarixə malik Azərbaycan toponimləri saxtakarlıqla dəyişdirilmişdir. Ermənistanda və Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərində azərbaycanlılara məxsus tarixi-mədəni abidələr, muzeylər, məscidlər, müqəddəs sitayiş yerləri, qəbiristanlıqlar tamamilə dağıdılmışdır. Münaqişə başladığı dövrdən indiyədək yalnız Azərbaycanda 890 yaşayış məntəqəsi, 150 min ev, 7 min inzibati bina, 693 məktəb, 855 uşaq bağçası, 695 sağlamlıq mərkəzi, 927 kitabxana, 44 məbəd, 9 məscid,

9 etnoqrafik əhəmiyyətli tarixi yer, 464 tarixi abidə və muzey, 40 min muzey eksponatı, 6 min sənaye və kənd təsərrüfatı müəssisəsi, 160 körpü, 2300 kilometr su kəməri, 2 min kilometr qaz kəməri, 15 min kilometr elektrik xətti, 1200 kilometr irriqasiya sistemi dağıdılmış, 280 min hektar meşə, 1 milyon hektar əkin sahəsi tamamilə məhv edilmişdir.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın Xocalı şəhərində dinc əhaliyə qarşı xüsusi qəddarlıqla müşayiət olunan cinayət aktı erməni terrorunun ən dəhşətli nümunəsidir. 366-cı motoatıcı alayı ilə birgə Ermənistan silahlı birləşmələrinin törətdiyi bu dəhşətli soyqırımı zamanı 613 nəfər öldürülmüş, 1000 nəfər dinc sakin aldığı güllə yarasından əlil olmuşdur. Soyqırımı nəticəsində 63 uşaq, 106 qadın, 70 qoca həlak olmuş, 8 ailə tamamilə məhv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirmişdir. Xocalıya hücum zamanı 1275 nəfər girov götürülmüş, 150 nəfər itkin düşmüşdür.

Münaqişənin həlli ilə bağlı Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrində, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının 2005-ci il 1416 sayılı qətnaməsində və 2005-ci il 1690 sayılı tövsiyəsində Ermənistan dövlətinin silahlı əməliyyatlara və düşmənçilik hərəkətlərinə son qoyulması, onun ordusunun Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən dərhal, tamamilə və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb edilmiş, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin yerinə yetirilməsinin vacibliyi göstərilmişdir. BMT Baş Məclisinin “Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində vəziyyət” başlıqlı 2006-cı il 7 sentyabr tarixli 60/285 sayılı və 14 mart 2008-ci il tarixli 62/243 sayılı qətnamələri, 2006-cı ilin dekabrında qəbul olunmuş “ATƏT-in Nazirlər Şurasının Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə əlaqədar Bəyanatı”, ATƏT-in 2005-ci və 2010-cu illərdə faktaraşdırıcı və sahə qiymətləndirmə missiyalarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Ermənistan tərəfindən həyata keçirilən qeyri-qanuni fəaliyyət, o cümlədən qanunsuz məskunlaşma təcrübəsi, iqtisadi istismar və bu ərazilərin viran edilməsini təsdiq edən rəylərində, “Avropa İttifaqının Cənubi Qafqazda strategiyasına tələb” adlı 2010-cu il 20 may tarixli qətnaməsində və digər beynəlxalq sənədlərdə də Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinin azad edilməsi tələbi öz əksini tapmışdır. Lakin beynəlxalq hüququn prinsiplərini, xüsusilə də insan hüquqlarını kobud və kütləvi şəkildə pozan Ermənistan dövləti qəbul olunmuş hüquqi sənədlərin heç birinə əməl etməməklə yanaşı, işğal altındakı Azərbaycan torpaqlarında oyuncaq rejim yaradaraq, müntəzəm olaraq atəşkəs rejimini pozur. Beynəlxalq ictimaiyyətin, o cümlədən münaqişənin nizamlanması prosesində vasitəçilik missiyasını yerinə yetirən ATƏT-in Minsk qrupunun sülh danışıqlarının sürətləndirilməsi ilə bağlı tələb və çağırışlarının intensivləşdiyi vaxtlarda Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhə xəttində fəallaşması bu ölkənin sülhün əldə olunmasında maraqlı olmadığını aydın şəkildə təsdiq edir.

Biz - Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının nümayəndələri beynəlxalq təşkilatlara, xarici ölkələrin dövlət və hökumət başçılarına, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkələrinə müraciət edərək, Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi, münaqişənin sülh yolu ilə nizamlanması üçün Ermənistan rəhbərliyinə təzyiq göstərməyə, problemin beynəlxalq hüququn normaları əsasında ədalətli həlli naminə səylərini birləşdirməyə dəvət edirik. Biz əminik ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli nəinki regionda sabitliyə və inkişafa təkan verəcək, eyni zamanda, bütün dünyada sülhün və təhlükəsizliyin təmin

olunmasına töhfə olacaqdır. Biz çoxmilyonlu Azərbaycan xalqı adından dünya xalqlarına müraciət edərək planetimizin birgəyaşayış, qarşılıqlı inam və hörmət vəd edən sülh və sabitlik məkanına çevrilməsi üçün bütün imkanları səfərbər etməyə çağırırıq.

Müraciət Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında qəbul edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, 4 iyun 2016

Azərbaycan.-2016.-9 iyun.-№123.-S.7.

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ IV QURULTAYI NÜMAYƏNDƏLƏRİNİN DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINA MÜRACİƏTİ

4 iyun 2016-cı il

Müstəqilliyinin iyirmi beşinci ilini yaşayan Azərbaycan Respublikası ötən dövrdə böyük inkişaf yolu keçərək güclü dövlətə çevrilmişdir. Ölkənin dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafı, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, işsizliyin və yoxsulluğun aradan qaldırılması, habelə ictimai-siyasi münasibətlər sisteminin demokratik prinsiplər əsasında qurulması və vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən ardıcıl tədbirlər inkişaf yolunu səciyyələndirən əsas amillər olmuşdur. Hazırda qlobal iqtisadi böhranın Azərbaycana neqativ təsirlərinin qarşısının alınması üçün çevik addımlar atılır. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, sahibkarlığın inkişafı, idarəetmənin təkmilləşdirilməsi məqsədilə mühüm qərarlar qəbul edilir, iqtisadi və struktur islahatları həyata keçirilir.

Regionda reallaşdırılan transmilli layihələrə, sülh və sabitliyin bərqərar olunmasına xidmət edən təşəbbüslərə sanballı töhfələr verən Azərbaycan dünya ölkələri arasında etibarlı tərəfdaş kimi tanınır. Hazırda karbohidrogen ehtiyatlarını müxtəlif istiqamətlərə nəql edən geniş neft və qaz kəməri şəbəkəsinə malik olan ölkəmiz “Cənub Qaz Dəhlizi” çərçivəsində “Şahdəniz”, Cənubi Qafqaz Boru Kəməri, TANAP və TAP layihələrinin də ən iri səhmdarlarından biri kimi çıxış edir və Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində getdikcə daha mühüm rol oynayır. Azərbaycan tarixi İpək Yolunun bərpası, Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin yaradılması ilə bağlı layihələrdə də əsas söz sahiblərindən biridir.

Universal bəşəri dəyərlərin təbliği, müxtəlif mədəniyyət və sivilizasiyalar arasında dialoq, tolerantlıq və əməkdaşlıq mühitinin yaradılması sahəsində Azərbaycan nümunəvi ölkə sayıla bilər. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2016-cı il ölkədə “Multikulturalizm ili” elan edilmişdir. 2016-cı il aprelin 26-27-də Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu, nüfuzlu siyasətçilərin və dövlət xadimlərinin qatıldığı Qlobal Bakı Forumu kimi tədbirlərin ölkəmizdə keçirilməsi dünya dövlətlərinin Azərbaycandakı multikultural mühitə olan rəğbətini əyani təzahürüdür.

Milli və dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq hər bir Azərbaycan vətəndaşı, eyni zamanda, xaricdə yaşayan həmvətənlərimiz davamlı inkişaf edən bir dövlətin himayəsində olduqlarına inanırlar. Cari ilin aprel ayında Ermənistanın törətdiyi hərbi təxribatların qarşısının uğurla alınması, ərazilərimizin bir hissəsinin işğalçılardan azad olunması bu inamı daha da möhkəmləndirmişdir.

Xaricdə yaşayan həmvətənlərimizin mütəşəkkil və təsirli qüvvəyə çevrilməsi, doğma vətənimizlə dünya ölkələri arasında dostluq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, erməni lobbisinin ölkəmizə qarşı həyata keçirdiyi ideoloji təxribatların ifşa olunması

diasporumuzun başlıca vəzifələridir. Dünya Azərbaycanlılarının III Qurultayından keçən dövr ərzində diaspor qurumlarımız bu sahədə xeyli nailiyyət əldə etmişlər. Lakin qloballaşan dünyamızda cərəyan edən mürəkkəb proseslər, sürətlə dəyişən reallıqlar diaspor qurumlarının işinin effektivliyinin artırılmasını tələb edir. Ermənistanın Azərbaycana təcavüzünün davam etdiyi, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli yolunda yeni şəraitin yarandığı bir dövrdə bütün dünya azərbaycanlılarının mütəşəkkil və koordinasiyalı fəaliyyətinin əhəmiyyəti hər zaman olduğundan daha yüksəkdir. Bu sahədə keyfiyyət dəyişikliyinə nail olmaq üçün yeni texnologiyaların, çevik mexanizmlərin, innovativ metodların tətbiqi qaçılmaz zərurətə çevrilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin də dəfələrlə vurğuladığı kimi, “Bizim gücümüz birliyimizdədir!”. Biz Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı adından bütün soydaşlarımıza müraciət edərək, hər birinizi birliyə, həmrəyliyə və doğma Azərbaycanın mənafeləri naminə fədakarlığa çağırırıq.

Müraciət Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında qəbul edilmişdir.

Bakı şəhəri, 4 iyun 2016-cı il

Azərbaycan.-2016.-9 iyun.-№123.-S.7.

**DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ IV QURULTAYI NÜMAYƏNDƏLƏRİNİN
ERMƏNİSTANDA YERLƏŞƏN METSAMOR ATOM ELEKTRİK
STANSİYASININ FƏALİYYƏTİ İLƏ BAĞLI BMT-NİN ATOM ENERJİSİ ÜZRƏ
BEYNƏLXALQ AGENTLİYİNƏ, AVROPA İTTİFAQINA VƏ DÜNYA
İCTİMAİYYƏTİNƏ
MÜRACİƏTİ**

4 iyun 2016-cı il

Müasir dövrdə bəşəriyyəti və bütün planetimizin gələcəyini təhdid edən qlobal problemlərdən biri də nüvə təhlükəsizliyi qaydalarının etibarlı şəkildə təmin olunmamasıdır. Təəssüf hissi ilə qeyd etmək lazımdır ki, belə real təhlükə mənbələrindən biri Azərbaycan sərhədlərinin yaxınlığında - Ermənistan ərazisində yerləşən Metsamor Atom Elektrik Stansiyasıdır (AES). Bir sıra beynəlxalq təşkilatların hesabatlarında, habelə tanınmış ekspertlərin rəylərində bu stansiyanın hazırkı durumu ilə fəaliyyətinin regionlarda qlobal fəlakətlərə səbəb olacağına dair ciddi narahatlıq ifadə olunsa da Ermənistan hökuməti 1979-cu ildə istismara verilmiş, İrəvan şəhərindən təxminən 40 kilometr qərbdəki Metsamor yaşayış məntəqəsində yerləşən stansiyanın fəaliyyətinin dayandırılması barədə çağırışlara, AES-in müasir standartlara cavab verməməsi ilə əlaqədar beynəlxalq səviyyədə çalınan həyəcan təbilinə məhəl qoymur.

1988-ci il dekabrın 7-də baş vermiş və 25 min insanın ölümü ilə nəticələnmiş Spitak zəlzələsinin episentri Metsamor stansiyasından 75 kilometr məsafədə yerləşmişdir. Zəlzələdən sonra böyük zərər görən stansiya bağlanmış, lakin Ermənistanın enerji ehtiyacının 40 faizini qarşıladığına görə ətraf ərazilərdə 5 tektonik çatın mövcudluğu qulaqardına vurularaq 1995-ci ildən etibarən yenidən işə salınmışdır.

Şərqi Avropa və postsovet məkanında inşa edilmiş 66 nüvə reaktorunun köhnə və etibarsız olmasına dair məsələ Avropa qurumları tərəfindən dəfələrlə qaldırılmış və Metsamor AES təhlükə mənbəyi olan həmin obyektlər sırasına aid edilmişdir. 2004-cü ilin fevralında Avropa Parlamenti tərəfindən yayılan Cənubi Qafqaz məruzəsində stansiyanın bağlanması vacibliyi açıq şəkildə bildirilmişdir. 2004-cü il iyunun 21-də Avropa Şurasının Parlament Assambleyasına (AŞPA) təqdim olunmuş qətnamə layihəsində göstərilmişdir ki, Metsamor AES dünyadakı atom elektrik stansiyaları arasında ən köhnə texnologiyalarla işləyən stansiyalardan biridir və seysmik cəhətdən çox aktiv olan bölgədə yerləşməkdədir. Bununla əlaqədar, Avropa İttifaqı tərəfindən bütün bölgə üçün təhlükə adlandırılan AES-in fəaliyyətinin dayandırılması məqsədilə 2004-cü ildə Ermənistan hökumətinə 200 milyon avro kredit ayrılması nəzərdən keçirilsə də, bu təklif 1 milyard avro vəsait tələb edən rəsmi İrəvan tərəfindən rədd edilmişdir.

2006-cı ildə Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyəti tərəfindən təqdim edilən qətnamədə Cənubi Qafqazın əksər hissəsində həyatı məhv etmək gücündə olan Metsamor AES-in 11 ballıq zəlzələ riski olan ərazidə yerləşməsi və qəza baş verəcəyi təqdirdə Azərbaycan hökumətinin təxliyə üçün 24 saatdan az vaxtının qalacağı qeyd edilmişdir. Gürcüstan sərhədindən 120 kilometr, İran sərhədindən 60 kilometr, Türkiyə

sərhədindən isə cəmi 16 kilometr uzaqlıqda yerləşən Metsamor AES-də baş verə biləcək fəlakətin bütün region dövlətləri üçün hansı dəhşətli nəticələrə gətirib çıxaracağını təsəvvür etmək çətin deyildir.

İstər dünya, istərsə də Ermənistanın bir çox ekspertləri stansiyanın regionda ciddi nüvə, ekoloji və iqtisadi təhlükə mənbəyi olması ilə bağlı dəfələrlə açıqlamalar vermiş, Metsamor və qonşu ərazilərdə yaşayan Ermənistan vətəndaşları BMT-nin Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyinə şikayət məktubu ünvanlayaraq AES-in fəaliyyətinin dayandırılmasını və BMT-dən təcili tədbirlər görülməsini istəmişlər. Lakin Ermənistan dünya ictimaiyyətinin və öz vətəndaşlarının tələblərini qulaqardına vuraraq stansiyanın istifadə müddətini 2026-cı ilə kimi uzatmaq barədə qərar qəbul etmişdir.

Narahatlıq doğuran əsas məsələlərdən biri də bundan ibarətdir ki, Metsamor Atom Elektrik Stansiyasının nüvə tullantılarının Azərbaycan ərazisindən keçən çaylara axıdıldığına, habelə işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində basdırıldığına dair tutarlı faktlar var. Bundan başqa, son illərdə bir sıra kütləvi informasiya vasitələrində Ermənistan tərəfindən nüvə və radioaktiv materiallarının gizli satışının təşkil edildiyinə dair məlumatlar dərc olunmuşdur. Digər bir narahatlıq doğuran məqam isə Ermənistanın bəzi rəsmi şəxslərinin “çirkli bomba” adlandırılan nüvə silahına malik olduğuna dair bəyanatlarıdır. Bu bəyanatlar vəziyyətin nə dərəcədə təhlükəli olduğunu bir daha nümayiş etdirir. Bu isə öz növbəsində, nəinki Ermənistan, eləcə də bütövlükdə region dövlətləri, o cümlədən BMT Baş Məclisi tərəfindən 2005-ci il aprelin 13-də qəbul olunmuş “Nüvə terrorçuluğu əməlləri ilə mübarizə haqqında” Beynəlxalq Konvensiyanın tələblərinin kobud şəkildə pozulmasıdır.

Biz - dünya azərbaycanlıları bütün beynəlxalq təşkilatlara, xüsusilə BMT-nin Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyinə və Avropa İttifaqına müraciət edərək dünyada sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması, bu məqsədlə də Ermənistan ərazisində yerləşən Metsamor AES-in fəaliyyətinin dayandırılması istiqamətində təcili tədbirlərin görülməsinə çağırırıq. Bir daha dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmağı vacib bilir ki, bu stansiyanın fəaliyyəti bütün region üçün olduqca təhlükəlidir və ən qısa müddətdə ciddi addımların atılmasına ehtiyac var. Ümid edirik ki, beynəlxalq birlik regionda baş verə biləcək fəlakətin qarşısının əvvəlcədən alınması üçün öz səylərini əsirgəməyəcək. Biz dünya dövlətlərinin Birləşmiş Millətlər Təşkilatının əsas prinsiplərinə sadıq qalaraq regionda və planetdə təhlükəsizliyin təminatı, insanların qorxusuz və rahat şəkildə yaşaması üçün bütün gücünü səfərbər edəcəyinə inanırıq!

Müraciət Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında qəbul edilmişdir.

Bakı şəhəri, 4 iyun 2016-cı il

Azərbaycan.-2016.-9 iyun.-№123.-S.7.

DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ IV QURULTAYININ QƏTNAMƏSİ

4 iyun 2016-cı il

Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin dərin məzmunlu nitqini, plenar iclaslarda və panellərdə aparılmış müzakirələri dinləyərək qeyd edir ki, dövlətimizin diaspor quruculuğuna göstərdiyi yüksək diqqət və qayğı sayəsində son illər xaricdə yaşayan soydaşlarımızın ictimai-siyasi fəallığı artmış, doğma Vətənə, tarix və mədəniyyətimizə bağlılığı güclənmiş, əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan azərbaycançılıq ideologiyası ətrafında birləşməsi prosesi geniş vüsət almışdır.

Həyata keçirilən ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər Azərbaycan Respublikasını dinamik inkişaf edən, güclü vətəndaş cəmiyyətinin formalaşdığı, insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı şəkildə təmin edildiyi bir ölkəyə çevirmişdir. Dünya Azərbaycanlılarının III Qurultayından ötən müddətdə respublikamızda müxtəlif dövlət proqramları və irimiqyaslı layihələr icra edilmiş, təhsil, səhiyyə, elm, texnologiya, mədəniyyət, sosial müdafiə, ordu quruculuğu sahəsində böyük uğurlar əldə olunmuşdur. Qeyri-neft sektorunun inkişafı, sahibkarlığa dövlət dəstəyinin artırılması, yeni iş yerlərinin açılması iqtisadi siyasət konsepsiyasının prioritet istiqamətlərini təşkil etmişdir. Qlobal güclərin diqqət mərkəzində olan Azərbaycanın “Cənub Qaz Dəhlizi”nin əsas komponentlərini təşkil edən “Şahdəniz-2”, Cənubi Qafqaz Boru Kəməri, Trans-Anadolu (TANAP) və Trans-Adriatik qaz kəməri (TAP) kimi nəhəng transmilli layihələrdə iştirakı onun beynəlxalq münasibətlər sistemindəki yerini daha da möhkəmləndirmişdir. İlk telekommunikasiya peykinin orbitə buraxılması ölkəmizdə yeni bir sahənin - kosmik sənayenin inkişafının parlaq nümunəsi kimi tariximizə həkk olunmuşdur.

“Avroviziya” musiqi yarışması və birinci Avropa Oyunları Azərbaycanın irimiqyaslı beynəlxalq tədbirlərə ən yüksək səviyyədə ev sahibliyi etməyə qadir olduğunu nümayiş etdirmişdir. Çoxmillətli və çoxkonfessiyalı ölkəmizdə ənənəvi olaraq keçirilən Qlobal Bakı forumları, Beynəlxalq Humanitar forumlar, Mədəniyyətlərarası Dialoq forumları, 2016-cı ildə təşkil olunmuş BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu doğma Vətənimizin dünya birliyində böyük siyasi nüfuzə malik olduğunu, tolerantlıq və multikulturalizm məkanı kimi tanındığını təsdiqləyən danılmaz faktlardır.

Azərbaycan dövlətinin qüdrətinin artması, beynəlxalq aləmdə nüfuzunun yüksəlməsi xaricdə yaşayan azərbaycanlılara da əlavə stimül verir, diaspor təşkilatlarının daha inamla fəaliyyət göstərməsi üçün yeni imkanlar yaradır. Məhz bunun nəticəsidir ki, Dünya Azərbaycanlılarının III Qurultayından sonra xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın təşkilatlanması, yaşadıqları cəmiyyətə inteqrasiyası, diaspor qurumlarının fəaliyyətinin koordinasiyası, tariximizin və milli-mədəni irsimizin təbliği istiqamətində bir sıra yaddaqalan layihələr icra edilmişdir. Təqdirəlayiq haldır ki, xaricdə yaşayan və ya təhsil alan gənclərimiz diaspor quruculuğunda xüsusi fəallıqları ilə seçilmişlər.

Ötən dövr ərzində türkdilli xalqların diaspor təşkilatları arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi, türk dövlətlərinin mədəni, iqtisadi və siyasi inteqrasiyasının dərinləşdirilməsi sahəsində də təsirli tədbirlər görülmüşdür.

Qurultay təəssüf hissi ilə bildirir ki, dövlət müstəqilliyinin 25-ci ildönümünü qeyd etməyə hazırlaşan Azərbaycan Respublikası bütün sahələrdə böyük nailiyyətlərə imza atsa da, Vətənimizin taleyüklü problemi olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi hələ də öz həllini tapmamışdır. Son dövrlər Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhə xəttində törətdiyi təxribatlar nəticəsində dinc sakinlərin öldürülməsi, yaşayış evlərinin və sosial obyektlərin dağıdılması etnik separatizm və davakar millətçiliyin regionda sülhə və əmin-amanlığa ən ciddi təhdid olduğunu bir daha sübut etmişdir. Dünya azərbaycanlıları ordumuzun bu təxribatlara qarşı atdığı qətiyyətli addımları yüksək qiymətləndirir, vətəndaşların təhlükəsizliyinin qorunması və ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində həyata keçirilən bütün tədbirləri sonadək dəstəkləyəcəklərini bəyan edirlər.

Qeyd edilənləri nəzərə alaraq, Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı

qərara alır:

1. Dünya Azərbaycanlılarının III Qurultayından ötən dövrdə xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların təşkilatlanması, hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, xalqımızın qədim tarixinin və zəngin mədəni irsinin təbliği, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, müxtəlif ölkələrin ictimai və siyasi dairələri ilə əlaqələrin yaradılması istiqamətində görülmüş işlər qənaətbəxş hesab olunsun.

2. Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının tərkibi 109 nəfərdən ibarət müəyyən edilsin.

3. Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının icraçı katibi Nazim İbrahimov təsdiq olunsun.

4. Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının İcraçı Katibliyinə tövsiyə olunsun ki:

- *Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Qurultaydakı nitqində əksini tapmış tövsiyələrə uyğun olaraq, xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən kütləvi informasiya vasitələri ilə əlaqələrin qurulması, Azərbaycan haqqında obyektiv materialların yayılması, habelə xarici KİV nümayəndələrinin Azərbaycana səfərlərinin təşkili məqsədinə xidmət edən xüsusi fəaliyyət planı hazırlasın və onun həyata keçirilməsi istiqamətində tədbirlər görsün;*

- *Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanları ilə məsləhətləşmələr əsasında Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi, nəticələri və nizamlanma prosesi ilə bağlı bütün məlumatların, sənədlərin, elektron informasiya ehtiyatlarının, elmi araşdırmaların, tədqiqatların, nəşrlərin və filmlərin toplandığı, həmçinin belə məhsulları istehsal edən, ayrıca büdcə ilə təmin olunmuş xüsusi mərkəz və ya fondun yaradılmasını təmin etsin;*

- *Müasir dövrdə virtual informasiya məkanında daha çevik və məqsədyönlü fəaliyyətin əhəmiyyətini nəzərə alaraq, xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı gənclərin bu sahədəki potensialından səmərəli istifadə etmək məqsədilə internet media və sosial şəbəkələrdə aparılan işin vahid mərkəzdən koordinasiyasını təmin edən koalisiyanın yaradılması üçün lazımi tədbirlər görsün;*

- *Dünyada və regionda baş verən prosesləri, diaspor hərəkəti və lobbi quruculuğunun yeni ictimai-siyasi məzmun kəsb etməsini, xaricdə yaşayan icmaların təmsil etdikləri ölkələrin daxili həyatına və xarici siyasətinə təsir imkanlarının artırılması zərurətini nəzərə alaraq, Azərbaycan diaspor təşkilatlarının regional koordinasiya mərkəzlərinin yaradılması istiqamətində tədbirlər həyata keçirsin;*

- *Qurultayda səsələnən tövsiyələri nəzərə alaraq, 2016-cı il ərzində Dünya Azərbaycanlı İş Adamları Birliyinin təsis toplantısını təşkil etsin;*

- *Xarici ölkələrdə yaşayan, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olmayan soydaşlarımızın gəlişi və gedişi, müvəqqəti və ya daimi yaşayış hüququ alması, Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığının verilməsi və ya bərpası ilə bağlı hüquqi prosedurların sadələşdirilməsi üçün aidiyyəti dövlət orqanları qarşısında məsələ qaldırsın.*

5. Diaspor təşkilatlarına tövsiyə olunsun ki:

- *Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə informasiya texnologiyalarının və virtual məkanın imkanlarından daha geniş istifadə olunmasının zəruriliyini nəzərə alaraq, müasir informasiya portallarının və virtual kommunikasiya layihələrinin hazırlanmasını, bu sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsini təmin etsinlər;*

- *Azərbaycanlıların ictimai-siyasi həyatda daha fəal iştirakının təmin olunması, siyasi təşkilatlarda, dövlət və hökumət strukturlarında təmsilçilik imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində fəaliyyətlərini gücləndirsinlər;*

- *Ötən müddət ərzində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində həyata keçirilmiş genişmiqyaslı tədbirlərin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirərək və 2017-ci ildə Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümünün qeyd olunacağını nəzərə alaraq, bu kampaniyanın davam etdirilməsi və genişləndirilməsi istiqamətində səylərini artırınsınlar.*

6. Qurultay xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı iş adamlarını Vətənimizin maraqlarının qorunması, soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, tariximizin və mədəni irsimizin təbliği, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması sahəsində daha fəal olmağa, bu məqsədlə irəli sürülən təşəbbüs və layihələri dəstəkləməyə çağırır.

7. Qurultay Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına üzv ölkələrin diaspor təşkilatları rəhbərlərinin II forumunun 2016-cı ildə Türkiyə Respublikasında keçirilməsi barədə qərarı alqışlayır, türk xalqları arasında birlik və həmrəyliyin daha da möhkəmləndirilməsi baxımından onun əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirir.

8. Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayının iştirakçıları Almaniya Federativ Respublikası Bundeştaqının 1915-ci il hadisələrini hər hansı bir əsası olmadan “erməni soyqırımı” kimi qiymətləndirən qərarından dərin narahatlığını bildirir və beynəlxalq aləmi, dünya birliyini tarixdə heç zaman baş verməmiş bu cür uydurma və yalançı “soyqırımı”larından siyasi məqsədlər üçün istifadə etməkdən çəkinməyə çağırır.

9. Qurultay Redaksiya Komissiyasına tövsiyə edir ki, səsələnmiş fikir və təklifləri ümumiləşdirərək, Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanlarına və diaspor təşkilatlarına təqdim etsin.

10. Qurultay Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən xahiş edir ki, qurultayın materiallarının ayrıca kitab halında nəşr olunmasını və nümayəndələrə göndərilməsini təmin etsin.

11. Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayı bütün dünya azərbaycanlılarına müraciət edərək, milli maraqlarımızın qorunması naminə səy və bacarıqlarını səfərbər etməyə, müstəqil Azərbaycan dövlətinin ətrafında daha sıx birləşməyə çağırır.

Qətnamə Dünya Azərbaycanlılarının IV Qurultayında qəbul olunmuşdur.

Bakı şəhəri, 4 iyun 2016-cı il

Azərbaycan.-2016.-9 iyun.-№123.-S.7.

**DÜNYA AZƏRBAYCANLILARINI ƏLAQƏLƏNDİRMƏ ŞURASININ
DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ IV QURULTAYINDA
SEÇİLMİŞ TƏRKİBİ**

Sıra	Adı, soyadı	Vəzifəsi
1.	İlham Əliyev	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti (Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının Sədri)
2.	Abel Məhərrəmov	Bakı Dövlət Universitetinin rektoru, akademik
3.	Azay Quliyev	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri
4.	Adil Bağirov	Amerika Azərbaycanlıları Şəbəkəsinin (USAN) icraçı direktoru, Ohayo ştatının Dayton şəhər Təhsil Şurasının rəhbəri, siyasi elmlər doktoru
5.	Anar Rzayev	Azərbaycan Respublikası Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı
6.	Anar Ələkbərov	Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru
7.	Aslan Aslanov	Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi - AZƏRTAC-ın baş direktoru
8.	Akif Əlizadə	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti
9.	Arif Paşayev	Azərbaycan Milli Aviasiya Akademiyasının rektoru, akademik
10.	Arye Qut	İsrail Dövlətində “Justice for Khojaly” beynəlxalq kampaniyasının rəsmi əlaqələndiricisi, “Cəmiyyət üçün beynəlxalq layihələr” İsrail QHT rəhbəri, beynəlxalq əlaqələr üzrə ekspert, Hayfa Universitetinin doktorantı
11.	Aygün Attar	Türkiyənin Giresun Universitetinin professoru, tarix elmləri doktoru
12.	Azad Rəhimov	Azərbaycan Respublikasının gənclər və idman naziri
13.	Başar Kömür	Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin fəxri prezidenti
14.	Bahar Muradova	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi sədrinin müavini
15.	Bilal Dündar	Türkiyə Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının sədri, Kocaeli Heydər Əliyev Azərbaycan Kültür Evinin sədri, “Azərbaycanın səsi” jurnalının baş redaktoru
16.	Çingiz Abdullayev	Azərbaycan Respublikası Yazıçılar Birliyinin katibi, Xalq yazıçısı
17.	Elçin Əfəndiyev	Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini
18.	Elman Bayramov	Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin vitse-prezidenti
19.	Etibar Qəniyev	Hannover “Xəzər” Cəmiyyətinin sədri (Almaniya)
20.	Eldar Əfəndiyev	Estoniya parlamentinin deputatı, “Bakı” klubunun həmsədri
21.	Elmar Məmmədیارov	Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri
22.	Elman Nəsirov	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Azərbaycan

		Respublikasının Prezidenti Yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Siyasi Araşdırmalar İnstitutunun direktoru, siyasi elmlər doktoru, professor
23.	Əli Əhmədov	Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini-icra katibi
24.	Əflatun Amaşov	Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı
25.	Əli Həsənov	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri
26.	Əbülfəs Qarayev	Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət və turizm naziri
27.	Əbülfəs Xamedov	QAZAXISTAN Azərbaycanlıları Assosiasiyası İctimai Birliyinin sədri, QAZAXISTAN Xalqları Assambleyası Şurasının üzvü, iqtisad elmləri üzrə fəlsəfə doktoru
28.	Əlizaman Rəhimov	Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin Moskva vilayəti üzrə regional bölməsinin sədri
29.	Əli Hüseynli	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri
30.	Əzizağa Əliyev	“Azəri” İctimai Birliyinin sədri, Qırğız Respublikasının Əməkdar hüquqşünası
31.	Fatma Abdullazadə	Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının humanitar siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri
32.	Fazil Həsənov	Gürcüstan Azərbaycanlılarının Mədəniyyət Mərkəzinin sədri
33.	Fəttah Heydərov	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Respublika Ağsaqqallar Şurasının sədri
34.	Fərhad Bədəlbəyli	Azərbaycan Dövlət Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti
35.	Firəngiz Əlizadə	Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti
36.	Fidan Qasımova	SSRİ Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı, Azərbaycan Musiqi Akademiyasının professoru
37.	Firudin Nəbiyev	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi
38.	Gülçöhrə Məmmədova	Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin rektoru
39.	Hacıbala Abutalıbov	Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı
40.	Hafiz Paşayev	“ADA” Universitetinin rektoru, xarici işlər nazirinin müavini
41.	Havar Məmmədov	Azərbaycan Texniki Universitetinin rektoru
42.	Hidayət Orucov	Azərbaycan Respublikasının Qırğız Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri

43.	Hikmət Cavadov	Ukrayna Azərbaycanlıları Birləşmiş Diasporunun (UABD) sədri, Türk Şurası Türkdilli Diasporların Ukrayna Regional Mərkəzinin icra katibi, hüquq elmləri üzrə fəlsəfə doktoru
44.	Xəlil Kələntər	Yaponiyanın “Global Optical Solutions” (Beynəlxalq Optik Həllər) şirkətinin baş tədqiqatçısı, fizika elmləri doktoru, professor
45.	İsa Həbibbəyli	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin elm və təhsil komitəsinin sədri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik
46.	İlham Axundov	Kanada-Azərbaycan Əməkdaşlıq Assosiasiyasının sədri, Vaterlo Universitetinin professoru
47.	İlham İsmayılov	Azərbaycanlıların və Digər Türkdilli Xalqların Əməkdaşlıq Mərkəzi (ATXƏM) İctimai Birliyinin sədri, Azərbaycan Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin üzvü
48.	İlhan Aşkın	Hollandiya Azərbaycan-Türk Kültür Dərnəyinin sədri
49.	İqbal Hacıyev	Rumıniya-Azərbaycan Gənclər və Mədəniyyət Assosiasiyasının sədri, fəlsəfə doktoru
50.	İmadəddin Qasimov	Avstraliya Azərbaycan-Türk Dostluq Birliyinin sədri
51.	İradə Axundova	“Hyuston - Bakı Qardaşlaşmış Şəhərlər Assosiasiyası”nın sədri
52.	İlqar Hacıyev	Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin icraçı direktoru
53.	Kamal Abdullayev	Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri
54.	Qənirə Paşayeva	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı
55.	Qüdrət Həsənzadə	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı
56.	Leyla Əliyeva	Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının sədri
57.	Mahir Həməzəyev	Litva Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin sədri
58.	Mayisə Ağamirzəyeva	Niderland “Ana Vətən” Avropa Azərbaycanlı Qadınlar Birliyinin sədri
59.	Mehriban Əliyeva	Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı
60.	Mehrac Babayev	“Verso-M” tikinti şirkətinin Direktorlar Şurasının sədri (Rusiya)
61.	Mehdi Məmmədov	Qazaxıstan “İnvest-mərkəz” şirkətinin rəhbəri
62.	Məmmədbağır Əliyev	Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin prezidenti, Rusiya Dövlət Mükafatı laureatı, Rusiya Tibb Akademiyasının həqiqi üzvü, akademik
63.	Mikayıl Cabbarov	Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri
64.	Mirvari Fətəliyeva	Paris Azərbaycan Evinin sədri, “Azərbaycanın Dostları Cəmiyyəti”nin icraçı direktoru

65.	Mobil Məmmədov	Özbəkistan Azərbaycanlıları Mədəniyyət Mərkəzinin sədri
66.	Musa Qasımlı	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, AMEA-nın Qafqazşünaslıq İnstitutunun direktoru, tarix elmləri doktoru, professor
67.	Musa Əhmədov (Pünhan)	Benilüks Azərbaycanlıları Konqresi Gənclərin Əlaqələndirmə Şurasının sədri, Belçika Gənclər Parlamentinin üzvü
68.	Musa Mərcanlı	“İrs” jurnalının baş redaktoru
69.	Murad Ömərrov	Xarkov Milli Radioelektronika Universitetinin prorektoru, texnika elmləri doktoru, professor, Ukrayna-Azərbaycan “Dostluq” Cəmiyyətinin sədri
70.	Natiq Bağirov	Belarus-Azərbaycan İcmaları Konqresinin sədri
71.	Nazim İbrahimov	Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının icraçı katibi
72.	Nadir Hollenbrand	“Azərbaycan naminə” cəmiyyətinin sədri (İsveç)
73.	Niyazi Hacıyev	“Aydan” Azərbaycan-Eston Cəmiyyətinin sədri, Avropa Azərbaycanlıları Konqresi nəzarət-təftiş komissiyasının sədri
74.	Novruz Məmmədov	Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyası rəhbərinin müavini, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri
75.	Nəriman Qurbanov	Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin aparatının rəhbəri
76.	Ramiz Mehdiyev	Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri
77.	Rasim Əliquliyev	Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik katibi, AMEA-nın İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun direktoru, AMEA-nın həqiqi üzvü
78.	Rauf Zeyni	Azərbaycan Milli Qeyri-Hökumət Təşkilatları Forumunun sədri
79.	Ramil Əliyev	Norveç Azərbaycan Gənclər Assosiasiyasının (NAYO) sədri
80.	Roman Əliyev	“Ocaq” Latviya-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin sədri
81.	Rafael Hüseynov	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin mədəniyyət komitəsinin sədri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Nizami adına Ədəbiyyat Muzeyinin direktoru, AMEA-nın həqiqi üzvü
82.	Rövşən Tağıyev	Ukrayna Azərbaycanlılarının Birləşmiş Konqresinin sədri, Ukrayna Millətlər Assambleyasının sədri
83.	Sabir Rüstəmxanlı	Xalq şairi
84.	Samirə Patzer-İsmayılova	Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin prezidenti
85.	Sahil Qasımov	Benilüks Azərbaycanlıları Konqresinin sədri, Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin birinci vitse-prezidenti
86.	Səməd Seyidov	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin beynəlxalq münasibətlər və

		parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri, AŞPA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri
87.	Səməd Qurbanov	Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin Rəyasət Heyətinin üzvü
88.	Seyran Rəhimov	Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin Dağıstan regional bölməsinin sədri
89.	Səttar Sevin	İsveç-Azərbaycan Federasiyasının sədri
90.	Səttar Mehbalıyev	Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı
91.	Səfər Qaraqoyunlu	İstanbul Türkiyə Azərbaycan Dərnəyinin (İSTAD) sədri
92.	Səfər Sadiqi	Danimarka "Vətən" Cəmiyyətinin sədri, "Azərbaycan Evi"nin rəhbəri
93.	Səftər Rəhimli	"Qafqaz" Beynəlxalq Hüquq İnstitutunun təsisçisi, AMEA-nın İnsan Hüquqları İnstitutunun doktorantı
94.	Sinan Oğan	Türkiyə Strateji Analizlər və Beynəlxalq Münasibətlər Mərkəzinin sədri, TBMM-in sabiq deputatı, Türkiyə-Azərbaycan dərnəyinin təsisçisi
95.	Svetlana Abdullayeva	Macar-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin sədri
96.	Şahin Şıxlinskiy	Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin Ural Federal dairəsi üzrə regional bölməsinin sədri
97.	Tale Heydərov	Avropa Azərbaycanlıları Cəmiyyətinin sədri
98.	Teymur Rzayev	Türkiyə Respublikası Yeditepe Universitetinin incəsənət kafedrasının dosenti, fəlsəfə doktoru, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar rəssamı, Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlı Rəssamlar Birliyinin sədri
99.	Tofiq Qarayev	Berlin Azərbaycan Evinin sədri, Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin idarə heyətinin üzvü
100.	Təranə Nəzərova	Azərbaycan-Finlandiya Dostluq Cəmiyyətinin sədri
101.	Vasif Talıbov	Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri
102.	Yaqub Eyyubov	Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini
103.	Yaqub Mahmudov	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, AMEA Tarix İnstitutunun direktoru, akademik
104.	Yana Salman	"Aziz" Azərbaycan-İsrail Beynəlxalq Assosiasiyası nəzdində Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru
105.	Vidadi Salahov	Qazaxıstan Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzləri İttifaqının sədri, Beynəlxalq Avrasiya Ekoloji Akademiyasının müxbir üzvü, "Turan-Ekspress" qəzetinin baş redaktoru
106.	Vüqar Novruzov	Moldova Azərbaycanlıları Konqresinin sədri, hüquq elmləri doktoru
107.	Ziyafət Əsgərov	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi sədrinin birinci müavini
108.	Zeynəb Xanlarova	Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Xalq artisti

109.	Zümrüd Qurbanov	“Qeyrət” Xalq hərəkatı ictimai birliyinin sədr müavini, “Qeyrət” qəzetinin baş redaktoru (Gürcüstan)
------	------------------------	--